

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет: Архітектурний

Кафедра: Архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

Освітній рівень: «магістр за ОПП/ОНП»

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

Освітньо-наукова програма: Архітектура цивільних будівель і споруд

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

Соломенко Валерія Віталіївна

(прізвище, ім'я та по батькові студента/тки)

1. Тема роботи «Принципи архітектурно-планувальної організації курортних готелів (на прикладі с. Микуличин, Івано-Франківської області)» затверджена наказом ректора КНУБА № __ від «__» _____ 20__ року

2. Керівник роботи

професор Коленсников Олександр Всеволодович

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання студентом роботи до захисту _____

4. Зміст пояснювальної записки за розділами:

Р. 1. Передумови формування курортних готелів

Р. 2. Основи архітектурно-планувальної організації курортних готелів

Р. 3. Особливості проектування курортних готелів (на прикладі с.Микуличин, Івано-Франківської області)

Р. 4. Цивільний захист

5. Графічний матеріал за розділами:

Р. 1. Передумови формування курортних готелів

Р. 2. Основи архітектурно-планувальної організації курортних готелів

Р. 3. Особливості проектування курортних готелів (на прикладі с.Микуличин, Івано-Франківської області)

Р. 4. Цивільний захист

6. Календарний план виконання роботи: а) наукова частина; б) практична частина.

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1. Передумови формування курортних готелів	
Розділ 2. Основи архітектурно-планувальної організації курортних готелів	
Розділ 3. Особливості проектування курортних готелів (на прикладі с.Микуличин, Івано-Франківської області)	
Розділ 4. Цивільний захист	
Остаточне оформлення роботи	
Направлення роботи на рецензування, перевірку на плагіат	
Попередній захист роботи на кафедрі	

7. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		Дата	Підпис
Розділ 1.			
Розділ 2.			
Розділ 3.			
Розділ 4.			

8. Дата видачі завдання _____

Зав. кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Архітектурний факультет

Кафедра архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

на тему:

«Принципи архітектурно-планувальної організації курортних готелів (на
прикладі с. Микуличин, Івано-Франківської області)»

Соломенко Валерія Віталіївна

(прізвище, ім'я та по батькові студента повністю)

Київ 2025 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Архітектурний факультет

Кафедра архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач факультету

«__» _____ 20__ року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

«Принципи архітектурно-планувальної організації курортних готелів (на прикладі с. Микуличин, Івано-Франківської області)»

(назва)

Виконала студентка групи АРХ 62-Б

191 Архітектура та містобудування

(спеціальність)

Архітектура будівель і споруд

(спеціалізація)

Соломенко Валерія Віталіївна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Керівник Колесников О.В.

(прізвище та ініціали)

Професор

(вчене звання, науковий ступінь)

Ідентичність підтверджую

Київ 2025 р.

ЗМІСТ:

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ	11
1.1 Соціально-економічні аспекти розвитку туризму та готельного господарства ...	11
1.2 Аналіз теоретичних, нормативних матеріалів та літературних джерел з проектування курортних готелів	16
1.3 Аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду проектування курортних готелів...	20
1.4 Класифікація курортних готелів	32
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I	34
РОЗДІЛ II. ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ	35
2.1 Фактори, що впливають на формування курортних готелів	35
2.2 Функціональна організація курортних готелів, основні типи приміщень, їх склад і параметри	39
2.3 Прийоми планувальних рішень	48
2.4 Конструктивно - технічні рішення	50
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	54
РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ (на прикладі с.Микуличин, Івано-Франківської області)	55
3.1 Містобудівне обґрунтування	55
3.2 Функціонально-планувальна структура.....	61
3.3 Об'ємно-просторове та конструктивні рішення	65
3.4 Інтер'єрні рішення	71
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III	73
РОЗДІЛ IV. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ	76
4.1 Загальні поняття про Цивільний захист України	76
4.2 Коротка характеристика об'єкту проектування.....	77
4.3 Обґрунтування та прийняття рішень з питань Цивільного захисту.....	77
4.4 Розрахунок заходів Цивільного захисту, що проектується	78
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ IV	80
ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК	81

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	83
ДОДАТОК А	87

ВСТУП

Курортні готелі — це різновид готельних закладів, що розташовані у рекреаційних та зонах відпочинку (на узбережжях, у гірських або лісових районах, біля водойм тощо). Такі готелі призначені для тривалого або короткочасного дозвілля з додатковою оздоровчою функцією, що забезпечує комплексний відпочинок.

Формування курортних готелів у рекреаційних зонах України є важливою складовою сучасної архітектури, яка передбачає врахування функціональних, просторово-планувальних та естетичних характеристик. Такі готелі повинні відповідати сучасним архітектурним та нормативним стандартам, гармонійно вписуватись у природне й урбаністичне оточення, базуючись на особливостях місцевого ландшафту та співвідношення з ним загального об'єму забудови. Особливої уваги потребує інтеграція нових об'єктів у вже існуюче та сформоване середовище. Наприклад, у невеликих містах і селах, де збереглися елементи історико-культурної спадщини, важливо дотриматися архітектурної цілісності та не переобтяжити навколишній простір шляхом домінування новобудови над існуючою структурою місцевості [24].

У таких місцях найчастіше споруджують невеликі або середні готелі типу «Bed and Breakfast» («Ліжко та сніданок»), які є економічно доцільними, відповідають масштабу населеного пункту та формують збалансоване середовище [24]. Звісно, даний вид готелів має певні переваги, проте, великі курортні готелі/комплекси відкривають ширші можливості — економія масштабу, багатофункціональність, підвищення туристичної привабливості регіону, можливість прийому великої кількості туристів, архітектурно-планувальна свобода, підвищення рівня сервісу.

Таким чином, великий багатофункціональний курортний готель створює комфортне середовище відпочинку, поєднуючи розміщення, широкий спектр послуг та різноманітні можливості для дозвілля в межах одного комплексу, що значно підвищує привабливість для потенційних гостей.

Актуальність обраної теми. Архітектурне проектування готелів у рекреаційних зонах базується на принципах гармонійного поєднання з місцевим контекстом, екологічної сталості та впровадження сучасних технологій. Важливим аспектом є досягнення просторової рівноваги між новими будівлями на навколишнім середовищі. У багатьох населених пунктах, особливо у гірських регіонах, архітектурна спадщина й історично сформовані традиції визначають характер забудови, що потребує зваженого підходу до архітектурно-планувальних рішень [24].

Сучасне проектування готелів передбачає не лише функціональну ефективність, а й екологічну відповідність. Використання енергоефективних технологій, інноваційних матеріалів та інтеграція природного середовища дають змогу створювати готелі з мінімальним впливом на довкілля. Це питання особливо актуальне для малих міст, де природні ландшафти відіграють ключову роль у формуванні архітектурного образу.

Також, актуальність теми підтверджується нормативно-правовими документами України, що регулюють містобудівну діяльність, проектування готелів, розвиток туристичної інфраструктури та охорону довкілля.

Основні положення щодо планування територій містяться у ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», вимоги щодо проектування готелів та визначення внутрішньої конфігурації приміщень містяться у ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі.», а також у СТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів», що визначає категоризацію готелів.

Важливим є закони України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про туризм» та «Про охорону навколишнього природного середовища», що встановлюють вимоги до забудови та екологічних аспектів.

Регіональні документи, такі як Генеральний план с. Микуличин і стратегічні програми розвитку Івано-Франківської області, регламентують параметри забудови та спрямованість туристичної політики регіону. Дотримання цих норм забезпечує гармонійну інтеграцію готелів у природне та історичне середовище, а також відповідність державним стандартам у сфері туризму.

Отже, дана тема є важливою для розвитку сучасної української архітектури сіл та малих міст, оскільки вона охоплює містобудівні, функціонально-планувальні та естетичні аспекти проєктування готелів малих населених пунктів. Аналіз світового та вітчизняного досвіду, а також вивчення конкретного прикладу села Микуличин сприятимуть формуванню оптимальних принципів архітектурно-планувальної організації курортних готелів.

Мета дослідження - провести дослідження основних засобів та інноваційних технологій, які використовуються під час архітектурно-планувальної організації готелів; отримані результати використати для розробки дипломного проєкту курортного готелю.

Мета зумовила наступні **задачі магістерського дослідження:**

- Провести аналіз наукової та нормативної літератури щодо проєктування курортних готелів;
- Провести аналіз вітчизняної та закордонної практики проєктування курортних готелів;
- Визначити основні принципи формування курортних готелів та особливості типологічної класифікації будівель такого типу;
- Дослідити фактори, що впливають на архітектурно-планувальні рішення курортних готелів у гірській місцевості;
- Визначити містобудівні особливості розміщення готелів у Карпатському регіоні;
- Запропонувати архітектурно-планувальну концепцію курортного готелю у с. Микуличин, Івано-Франківської області, яка відповідатиме сучасним вимогам енергоефективності, екологічності та інтеграції в ландшафт на основі отриманої досліджувальної бази.

Об'єкт дослідження: курортний готель (на прикладі с. Микуличин, Івано-Франківської області).

Предмет дослідження: особливості архітектурно-планувальної організації будівлі курортного готелю (на прикладі с. Микуличин, Івано-Франківської області).

Методи дослідження:

- Аналітично-порівняльний метод (передбачає аналіз існуючої забудови);

- Метод спостереження та опитування (охоплює процес опитування населення, який дає певні статистичні показники, які визначають найбільш популярні проблеми у забудові та пропозиції до покращення умов перебування);
- Графоаналітичний спосіб дослідження (полягає у розробці тематичних графіків, схем, для наглядної демонстрації результатів, які були отримані під час досліджень);
- Метод композиційно-просторового проектування (процес створення проектної частини з використання досліджених даних та параметрів готелю);
- Метод експериментального проектування (для поступового включення інноваційних технологій у проєкт);
- Метод розрахунку кількісних показників (для визначення параметрів забудови).

Апробації і публікації:

Планується представлення магістерського дослідження на тему: «Принципи архітектурно - планувальної організації готелів (на прикладі с. Микуличин, Івано - Франківської області)» та оформлення інтернет публікацій у вигляді тез у статті на тему: «Особливості формування готелів в малих містах України».

Структура і обсяг роботи:

Дана наукова робота складається зі вступу, чотирьох розділів з висновками, загального висновку, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ І. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ

1.1 Соціально-економічні аспекти розвитку туризму та готельного господарства

Соціальні передумови формування курортних готелів — це сукупність аспектів, пов'язаних зі зміною способу життя, очікувань і поведінки людей, що впливають на попит на відпочинок, оздоровлення та туристичні послуги. Ці аспекти включають:

- демографічні зміни,
- урбанізацію,
- зростання рівня освіти,
- підвищення вимог до якості життя,
- зміна цінностей суспільства щодо здоров'я, безпеки та комфорту.

Це все формує у суспільства вимоги до певного рівня розвитку готельної інфраструктури, яка має забезпечити не лише тимчасове проживання, а й повноцінне середовище для відпочинку, оздоровлення та дозвілля.

Серед основних соціальних чинників слід виокремити:

- урбанізація та зміна темпу життя (швидкий ритм життя, постійне перевантаження, хронічна втома та стрес стимулюють люде шукати варіанти якісного відпочинку. Курортні готелі у рекреаційних зонах чудово задовольняють дану потребу);
- зміни у віковій структурі населення (в Україні, як і в Європі, спостерігається старіння населення. Люди похилого віку із стабільним пенсійним забезпеченням зацікавлені в оздоровчих програмах, санаторному лікуванні, реабілітації. Курортні готелі, особливо з медичних профілем, стануть для них актуальними);
- зростання усвідомленої потреби здорового способу життя (за останнє десятиріччя в Україні зріс інтерес до здорового способу життя, що включає відпочинок на природі, фізичну активність, чисте харчування, відновлення ресурсів організму СПА-процедурами. Цей тренд значно підсилю попит на курортні готелі із різноманітною інфраструктурою: СПА-зони, басейни, лікувальні центри, йога-програми, тощо);
- розвиток внутрішнього туризму (через обмеження у виїзді закордон, особливо під час пандемії та після початку повномасштабного вторгнення, українці почали

активніше подорожувати в межах країни. Це створило новий попит на якісний сервіс та оновлену курортну інфраструктуру в рекреаційних зонах - Карпатах, Поділлі, на Шацьких озерах, тощо).

Протягом останнього десятиліття Україна пройшла через глибокі соціальні трансформації, які суттєво вплинули на рівень добробуту громадян, їхню мобільність, запити до якості життя та ставлення до туризму як до форми відпочинку. Нижче подано статистично підтверджений огляд основних соціальних показників, які мають безпосереднє значення для функціонування та формування курортних готелів:

2014 рік

- середня заробітна плата - 3480 грн;
- рівень безробіття - 9,3% (за методологією МОП);
- міграційна ситуація - початок переміщення населення через анексію Криму та конфлікт на Донбасі (понад 1 млн ВПО);
- попит на курортний відпочинок - різко знижений, особливо на південному узбережжі.

2015-2016 роки

- заробітна плата - зростає повільно(2015: 4195грн; 2016: 5138 грн);
- рівень безробіття - знижується (2016: 9,0%);
- соціальна мобільність - збільшується кількість переміщених осіб, а також трудових мігрантів;
- туризм - пожвавлення внутрішнього туризму у західних областях (Карпати, Поділля);
- тренди - зростає попит на екологічний та санаторно-курортний відпочинок.

2017-2019 роки

- заробітна плата - зростає динамічно (2017: 7104 грн; 2019: 10 497 грн);
- рівень безробіття - 8,5% у 2019 році;
- інтернетизація - активне поширення цифрових платформ для бронювання, що підвищує туристичну активність;

- попит на відпочинок - українці більше подорожують в межах країни (внутрішній туризм у 2019 році - близько 13 млн осіб);
- культура подорожей - формується «мода» на «вихідні в Карпатах», велотуризм, оздоровлення.

2020-2021 роки (пандемія COVID-19)

- заробітна плата - попри кризу, не знижується (2020: 11591 грн; 2021: 14847 грн);
- рівень безробіття - зростає до 10,5% у 2020 році;
- соціальні звички - через локдауни населення шукає безпечні локації в межах країни; зростає попит на малолюдно готелі;
- нові формати - розвиток «зеленого туризму», сімейних курортів, рекреаційних котеджів;
- форма відпочинку - зміщується акцент із «відпочинку як розваги» до «відпочинку як відновлення здоров'я».

2022-2024 роки (військовий стан)

- заробітна плата - 2022: 14847 грн (стагнація), 2023: 17400 грн, 2024: 21473 грн (відновлення зростання);
- рівень безробіття - понад 20% у 2022 році, поступове зменшення у 2023 році;
- внутрішня міграція - понад 5 млн осіб стали ВПО, що змінило розподіл попиту на готелі - акцент на Західну Україну;
- психологічна потреба у відпочинку - у воєнний час рекреація стала важливим елементом психологічної підтримки;
- попит на курортні готелі - зменшений у прифронтових зонах, збільшений у Карпатах, на Волині, в Тернопільській області.

Після початку повномасштабної агресії з боку РФ в лютому 2022 року розвиток туристичної галузі, а особливо курортних готелів, зазнав значного спаду. Серед ключових перешкод можна виокремити:

- нестабільність безпекової ситуації (туристичні регіони, що віддалені від бойових дій не можуть гарантувати 100% безпеку);
- зниження платоспроможності населення (економічний спад, втрата роботи та доходів);

- міграційна криза (зменшення кількості потенційних споживачів на туристичні послуги);
- втрата інфраструктури (багато готелів зруйновано або переобладнано під прихистку, госпіталі, тощо);
- відсутність інвестицій (ризика не дозволяють вкладати кошти у будівництво).

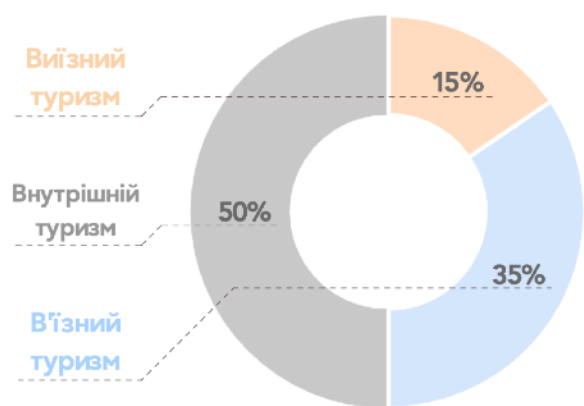
Попри нинішні труднощі, курортний туризм в Україні має значний потенціал відновлення та розвитку після закінчення війни. Основні перспективи включають:

- відновлення внутрішнього попиту,
- зростання міжнародного інтересу,
- інвестиційні програми,
- інтеграція екологічних та соціальних трендів,
- цифрова трансформація.

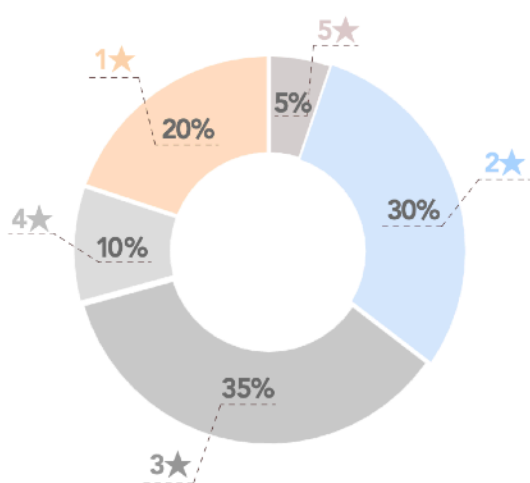
Економічні передумови формування курортних готелів — це сукупність аспектів, що визначають фінансову доцільність, інвестиційну привабливість, ресурсні можливості та рівень доступу населення до курортних послуг. Вони впливають як на попит (з боку споживачів), так і на пропозицію (з боку бізнесу, інвесторів, держави).

Серед основних економічних чинників слід виокремити:

- рівень доходів населення;
- інвестиційна привабливість курортної інфраструктури;
- державна підтримка та децентралізація (після реформи децентралізації 2014-2020 рр., багато громад - направлення Славську, Ворохта, Косів, створили стратегії розвитку курортного потенціалу, почали залучати гранти та приватних інвесторів. Додатковим поштовхом стала Стратегія розвитку до 2030 року, яка передбачає модернізацію курортів та підтримку малого і середнього бізнесу);
- туристичний потік і економічний потік (курортні готелі не тільки позитивно впливають на економіку малих міст, а й сприяють розвитку суміжних сфер - будівництва, торгівлі, логістики, транспорту).

Структура туристичних потоків України за 2024 рік

Структура готельного ринку України з діючою зірковістю станом на 2024 рік

Динаміка середньої вартості ночі у готелях впродовж 2010-2024 років

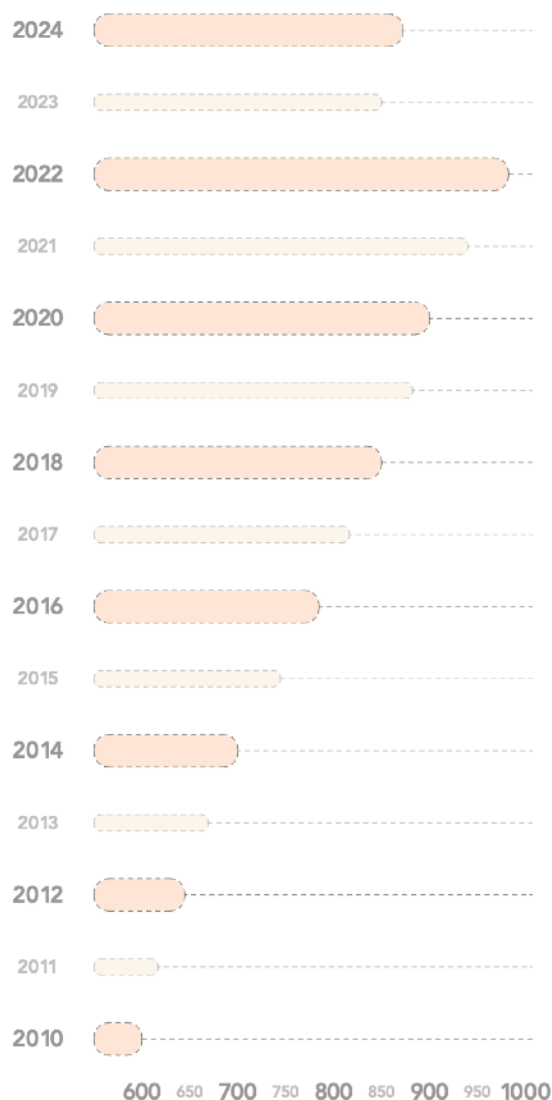

Рис.1.1: Діаграма 1 - Структура туристичних потоків України за 2024 рік; Діаграма 2 - Структура готельного ринку України за діючою зірковістю станом на 2024 рік; Графік 1 - Динаміка середньої вартості у готелях впродовж 2010-2024 років

Негативні економічні фактори під час війни:

- інфляція та знецінення гривні (скорочення витрат на відпочинок);
- припинення прямих інвестицій (практично весь іноземний капітал бив виведений або заморожений);
- зруйнована інфраструктура (дороги, аеропорти стали недоступними);
- ризики окупації та обстрілів.

Економічні перспективи після війни:

- реконструкція та модернізація;

- відродження внутрішнього попиту;
- зростання зайнятості;
- економічна децентралізація;
- потенціал для експорту послуг.

Соціально-економічні передумови формування курортних готелів в Україні у 2014-2024 роках відображають глибокі трансформації суспільства та економіки, зумовлені як глобальними викликами (пандемією, кризами), так і внутрішніми потрясіннями — збройною агресією Росії, вимушеним переміщенням мільйонів громадян, змінами у структурі зайнятості та споживчих запитів. З одного боку, зростання середньої заробітної плати, цифровізація, популяризація внутрішнього туризму, розвиток середнього класу та культурна переорієнтація на «здоровий» відпочинок створювали базу для розширення і модернізації курортної інфраструктури. З іншого боку, воєнний стан, інфляційні ризики, відтік інвестицій і зниження платоспроможного попиту на півдні та сході країни стали критичними чинниками, що стримують розвиток цієї сфери.

Проте аналіз показує, що саме в умовах кризи відбувається переосмислення ролі курортних готелів — як місць не лише відпочинку, а й відновлення, тривалого проживання, ментального оздоровлення та соціальної інтеграції. В майбутньому, після завершення війни, очікується активізація інвестицій у курортну галузь, посилення ролі державної підтримки у відновленні туристичних регіонів, а також зростання внутрішнього попиту на безпечні, якісні та різнопрофільні рекреаційні регіони. Курортні готелі матимуть шанс стати важливими драйверами регіонального розвитку, особливо у західних та центральних областях України.

1.2 Аналіз теоретичних, нормативних матеріалів та літературних джерел з проєктування курортних готелів

Аналіз типології та нормативної документації забезпечує правильне розуміння вимог до організації готельних об'єктів, створюючи безпечні та комфортні умови для користувачів. Це дозволяє формувати інноваційні та юридично правильні архітектурні рішення, що відповідають сучасним вимогам ринку та нормативам.

З нормативних джерел, що обумовлюють норми та правила щодо проєктування готелів, важливо зазначити:

- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», Київ, Укрархбудінформ, 2019. - Даний документ диктує вимоги до забудови ділянки, ругюлюючи допустимі габарити та основні об'єми будівель, розміщених на ділянці.
- ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення» Мінрегіон України, 2019. - Документ диктує основні вимоги до проєктування громадських споруд (планування, зонування простору, конструктивний аспект).
- ДБН В.2.2-20:2008 – Будинки і споруди. Готелі. - Даний документ диктує основні вимоги до проєктування готелів (планування, пожежна безпека, доступність та санітарні норми).
- ДБН В.2.2-40:2018. «Інклюзивність будівель і споруд». Київ, Укрархбудінформ, 2019. - Вимоги для забезпечення доступного середовища.
- ДСТУ-Н Б В.2.2-24:2009 – Настанова з проєктування доступності будівель і споруд для маломобільних груп населення. - Даний документ диктує вимоги для забезпечення універсального середовища у готелях для людей з обмеженими можливостями.
- ISO 14001 – Міжнародний стандарт екологічного менеджменту. - Документ, що диктує аспект екологічності у проєктуванні та експлуатації готелів.
- ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів - Огляд класифікації готелів за різними ознаками, видами, показниками.
- ДБН В.1.1.7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва». К., 2016. - Вимоги до пожежної безпеки.
- ДБН В.2.5-27-2006.«Інженерне обладнання будинків і споруд».-К., 2006.80с. - Опис вимог до інженерних систем в готелях (Вентиляція, опалення та водопостачання).
- ДБН В.2.3-28-2016. «Природне і штучне освітлення». К.,2016. – 76 с. - Вимоги до встановлення освітлення всередині та ззовні будівлі, параметри та характеристики освітлення.
- ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проєктуванні і будівництві підприємств, будинків і

споруд». – Держбуд України – Київ, 2004. - Опис матеріалів, рекомендації до застосування в залежності від зазначення будівлі, огляд складу матеріалів та їхнього впливу на навколишнє середовище.

В той час, як аналіз теоретичних та літературних джерел щодо проектування сучасних готелів є важливим етапом для виявлення основних тенденцій в архітектурі готелів. Оцінка наукових підходів, а також практичних проєктів допомагає визначити ефективні рішення в плануванні простору, функціональних зон, виборі матеріалів та енергоефективності.

З теоретичних джерел, що стосуються розвитку, формування та проектування готелів, можна виокремити такі праці:

- *Ткаленко В.З., Брідня Л.Ю. «Архітектурне проектування будівель і споруд тимчасового колективного проживання» (2012 рік)* - Навчальний посібник, присвячений проектуванню будівель для тимчасового проживання, зокрема гуртожитків, мотелів і хостелів, із урахуванням нормативних вимог та комфорту мешканців.
- *В.В. Куцевич, Л.Ю.Брідня, О.Є.Рогожнікова «Нормативно-методичні основи архітектурного проектування громадських будівель і споруд» (2016 рік)* - Навчальний посібник, в якому розглядаються основні методичні підходи та нормативні вимоги до проектування громадських будівель і споруд, зокрема готелів.
- *Брідня Л.Ю., Ковальська О.Є., Яновицький Є.Л. «Методичні вказівки до виконання курсового проєкту «Готель малої місткості»»* - Практичний посібник для студентів, який висвітлює вимоги до архітектурного проектування малих готелів, містить зразки креслень та приклади функціонального зонування.
- *Куликов, П. Г. «Основи проектування громадських будівель» (2017 рік)* - Опис загальних принципів проектування громадських будівель, включаючи функціональні та планувальні рішення, поєднані із інженерними системами та вимогами щодо безпеки.

- *Чепелик, В. В. «Архітектура та урбаністика: тенденції і перспективи»(2020 рік)* - Опис досліджень переважаючих сучасних тенденцій в архітектурі та урбаністиці, розгляд міського контексту, у якому розміщувати готель.
- *Л. Ю. Брідня, О. Є. Ковальська, Є. Л. Яновицький «Готель малої місткості (на 50-100 місць)» (2021 рік)* - Посібник практичних рекомендацій до проектування малих готелів, опис вимог, нормативів проектування та комфорту, вимоги до зонування простору.
- *Овчаренко, В. В. «Особливості архітектурно-планувальних рішень готельних комплексів» (2021 рік)* - Дослідження та опис архітектурно-планувальних рішень готелів, їх вплив на комфорт, естетичну складову проекту та ефективність економічного аспекту.
- *Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд, Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка»,. 2010. 608 с.*

Додатково, варто звернути увагу на **статті та професійні електронні платформи**, де представлено сучасну практику проектування готелів, як світового так, і вітчизняного досвіду.

- *Готелі XIX століття: фешенебельна історія готельного бізнесу URL: <https://bigkyiv.com.ua/goteli-xix-stolittya-feshenebelna-istoriya-gotelnogo-biznesu/>* - Дослідження еволюції готелів XIX століття, аналіз готельних закладів високого рівня.
- *ПУЦЕНТЕЙЛО П.Р. ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА URL: https://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo92.htm* - Викладено основи економічного аспекту та процес управління готельним господарством.
- *URL: <https://www.archdaily.com/>* - Електронний ресурс, де викладені сучасні реалізовані проекти; кожний допис супроводжується фото матеріалами та професійними кресленнями.
- *URL: <https://archello.com/>* - Електронна бібліотека релізованих проектів сучасності, інформація про матеріали, конструктивні рішення та технології проектування.

- URL: <https://www.dezeen.com/> - Онлайн-видання про архітектуру в цілому, дизайн інтер'єру та технологічні інновації.

1.3 Аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду проєктування курортних готелів

Проєктування курортних готелів є багаторівневим процесом, що враховую не лише функціональні та естетичні вимоги, а й природно-кліматичні, соціально-економічні, культурні та урбаністичні особливості середовища. Успішність функціонування таких об'єктів значною мірою залежить від відповідності архітектурних рішень потребам відпочивальників, рівню сервісу, інтеграції у ландшафт та стійкості до сезонних і геополітичних викликів.

Порівняння вітчизняного та світового досвіду проєктування дозволяє виявити відмінності у підходах до формування просторової структури, організації функціонального зонування, використання матеріалів, екологічних технологій, а також управлінських моделей готельного бізнесу. Закордонні приклади часто демонструють комплексність підходу, орієнтацію на сталий розвиток та інклюзивність, тоді як українська практика — прагнення до адаптації сучасних стандартів у складних економічних і соціальних умовах.

У цьому розділі проведено систематичний аналіз реалізованих прикладів курортних готелів України та за кордоном, з акцентом на планувальні рішення, архітектурно-просторові концепції, адаптацію до середовища та відповідність сучасним тенденціям у готельному проєктуванні. Це дозволить виокремити еволюційні відмінності та надбання, прогрес конструктивно-технічного аспекту, актуальні принципи, які можуть бути враховані при формуванні ефективних моделей курортного будівництва в Україні.

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ ГОТЕЛІВ

1. Санаторій «Куяльник»

- **Розташування:** Одеська область, Україна.
- **Рік реалізації:** 1890-ті роки.
- **Тип курорту:** бальнеологічний, грязелікувальний.

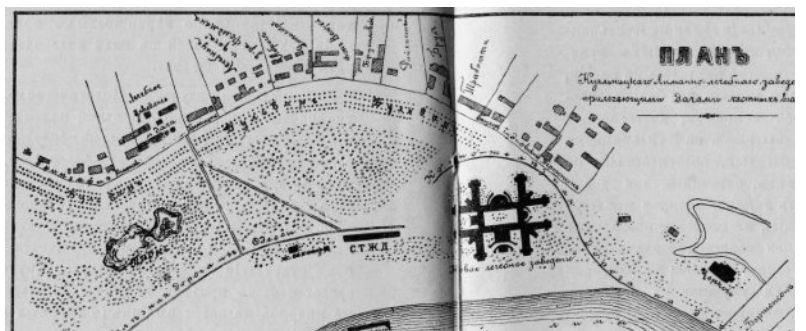

Рис.1.3.1. Санаторій «Куяльник», м.Одеса, 1890-ті роки - перспективне зображення, генеральний план забудови

- **Загальна площа/Кількість номерів:** детальні дані відсутні, історична багатокорпусова забудова.

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Комплексна забудова:** санаторій складається з кількох корпусів, з'єднаних критими галереями, що забезпечують зручне переміщення між будівлями незалежно від погодних умов.

- **Функціональне зонування:** територія поділена на житлову зону, лікувальні корпуси, їдальні та рекреаційні корпуси. Такий поділ сприяє ефективному використанню простору та забезпечення комфорту пацієнтів.
- **Архітектурний стиль:** будівлі виконані в стилі неокласицизму з елементами модерну, що був характерні для кінця ХХ століття. Використано природні матеріали, такі як камінь та дерево.
- **Ландшафтне планування:** санаторій розташовано біля Куяльницького лиману, що дозволяє використовувати природні ресурси для лікування. Територія озеленена, оснащена прогулковими алеями та зонами відпочинку.

2. Готель «Карпати»

- **Розташування:** Трускавець, Львівська область, Україна.
- **Рік реалізації:** 1993 рік.
- **Тип курорту:** бальнеологічний, рекреаційно-оздоровчий.
- **Загальна площа/Кількість номерів:** орієнтовно 20 000 м²/понад 400 номерів.

Рис.1.3.2. Готель «Карпати», Трускавець, 1993 рік - генеральний план ділянки забудови та перспективні зображення

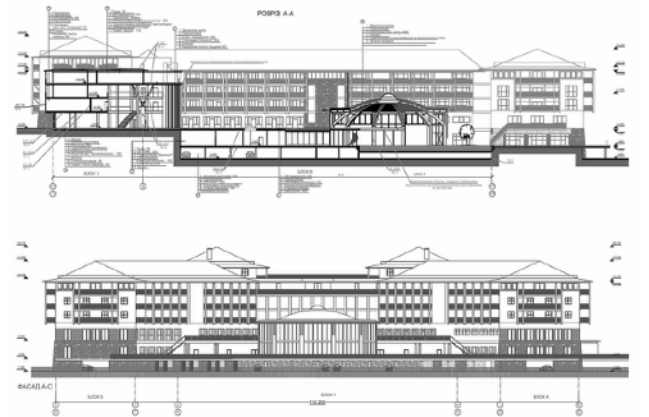
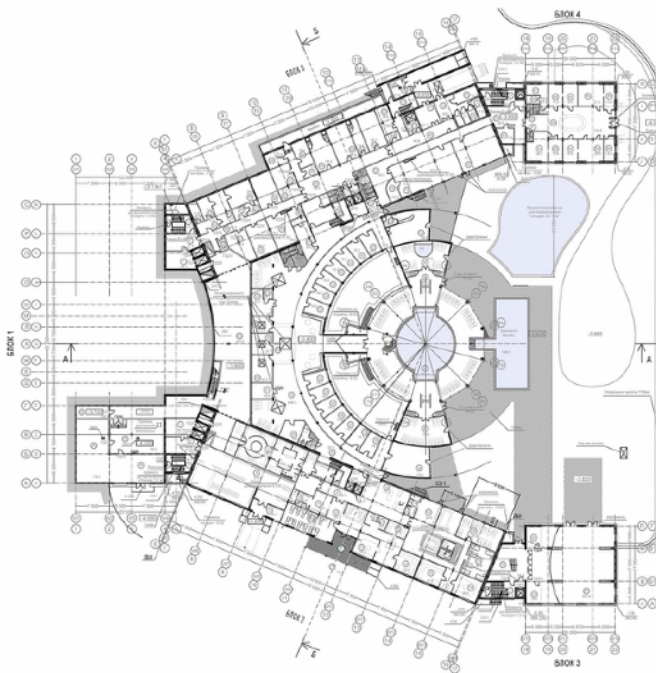

Рис.1.3.3 Готель «Raddison Blu Resort», Буковель, 2012 рік - перспективне зображення, планування першого поверху, архітектурні розрізи [26]

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Об'ємно-просторова структура:** будівля має неправильну Г-подібну або ламану форму, з кількома виступаючими секціями різної висоти, що створює каскадний ефект і візуальну динаміку фасаду.
- **Вертикальна структура:** основний житловий корпус — 9-поверховий, з каскадним пониженням до флігеля адміністративно-медичного крила (1-3 поверхи).
- **Фасад:** оздоблення виконане із поєднання світлого бетону і світло-золотавих металевих елементів покриття даху. На даху центральної секції — неонові вивіски готелю.

- **Функціональне зонування:** комплекс включає лікувально-діагностичне відділення, ресторан, критий басейн, СПА-зону, спортивну інфраструктуру, конференц-зали та зони для дозвілля. Розвинена рекреаційна інфраструктура просто неба: ландшафтний парк з міні-зоопарком, озеро, альтанки, фонтани.
- **Конструктивні особливості:** залізобетонний каркас, стіни з цегли або бетонних блоків із зовнішнім утепленням, плоский дах. Встановлені балкони для кожного номеру.
- **Планування номерів:** переважають номери середнього розміру з балконами, що орієнтовані на пейзаж. Деякі номери об'єднані у сімейні апартаменти.

3. Raddison Blu Resort

- **Розташування:** Буковель, Івано-Франківська область, Україна.
- **Рік реалізації:** 2012 рік.
- **Тип курорту:** гірськолижний, всесезонний.
- **Загальна площа/Кількість номерів:** 252 номери [26].

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Сучасна забудова:** готель має багатоповерхову структуру з панорамними вікнами, що відкривають види на карпатські гори.
- **Функціональне зонування:** у комплексі розміщені житлові номери, спа-центри, ресторан, бари, конференц-зали та прямий доступ до гірськолижних трас. Такий підхід забезпечує комфортний відпочинок у будь-яку пору року.
- **Архітектурний стиль:** будівля виконана в сучасному стилі з використанням натуральних матеріалів, таких як дерево та камінь, що гармонійно вписується в навколишній ландшафт.
- **Ландшафтне планування:** територія готелю інтегрована в гірський ландшафт з мінімальним втручанням у природу, збережено природні схили та рослинність [26].

4. Grand Emily Hotel / YOD Group

- **Розташування:** Винники, Львівська область, Україна.
- **Рік реалізації:** 2023 рік.
- **Тип курорту:** заміський готель, рекреаційний.
- **Загальна площа/Кількість номерів:** 166 номерів/9 котеджів [30].

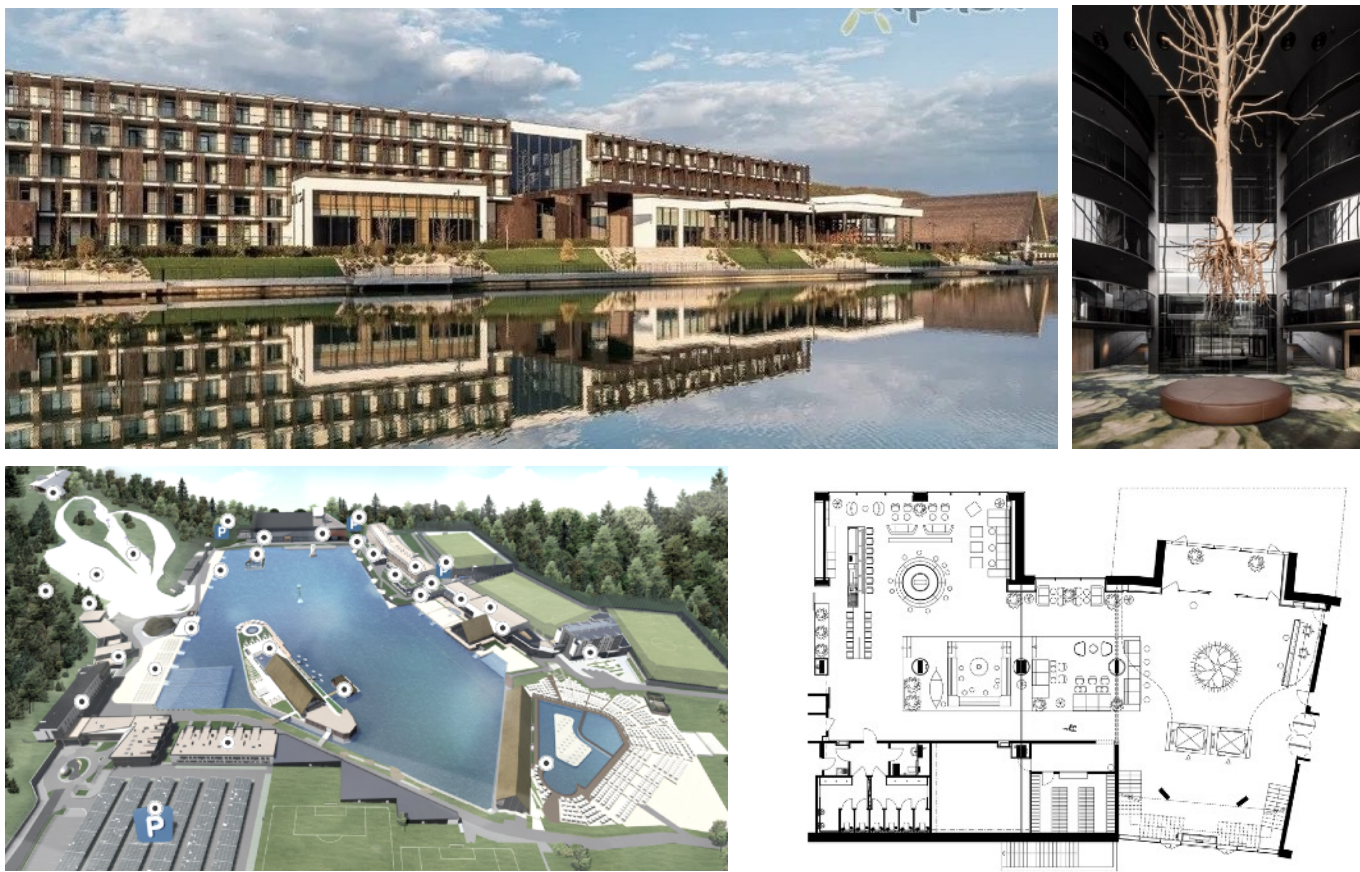

Рис.1.3.4. Готель «Grand Emily Hotel», Винники, Львівська область, 2023 рік - перспективне зображення, інтер'єр, генеральний план ділянки забудови, план вхідної групи з рестораном [30]

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Інноваційна забудова:** проєкт передбачає сучасну об'ємно-просторову структуру з використанням енергоефективних технологій та матеріалів.
- **Функціональне зонування:** зонування включає житлові корпуси, спа-комплекси, басейн, ресторанный блок, конференц-залу та зони відпочинку. Такий підхід забезпечить повний спектр послуг для гостей.
- **Архітектурний стиль:** сучасний стиль з елементами біоархітектури, що дозволяє гармонійно вписати будівлю в навколишній ландшафт.

- **Ландшафтне планування:** територія готелю озеленена з використанням місцевих рослин, облаштовані прогулянкові алеї та зони відпочинку [30].

АНАЛІЗ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ ГОТЕЛІВ

1. Hotel del Coronado

- **Розташування:** Каліфорнія, США.
- **Рік реалізації:** 1887-1888 рр.
- **Тип курорту:** пляжний.
- **Загальна площа/Кількість номерів:** 757 номерів [27].

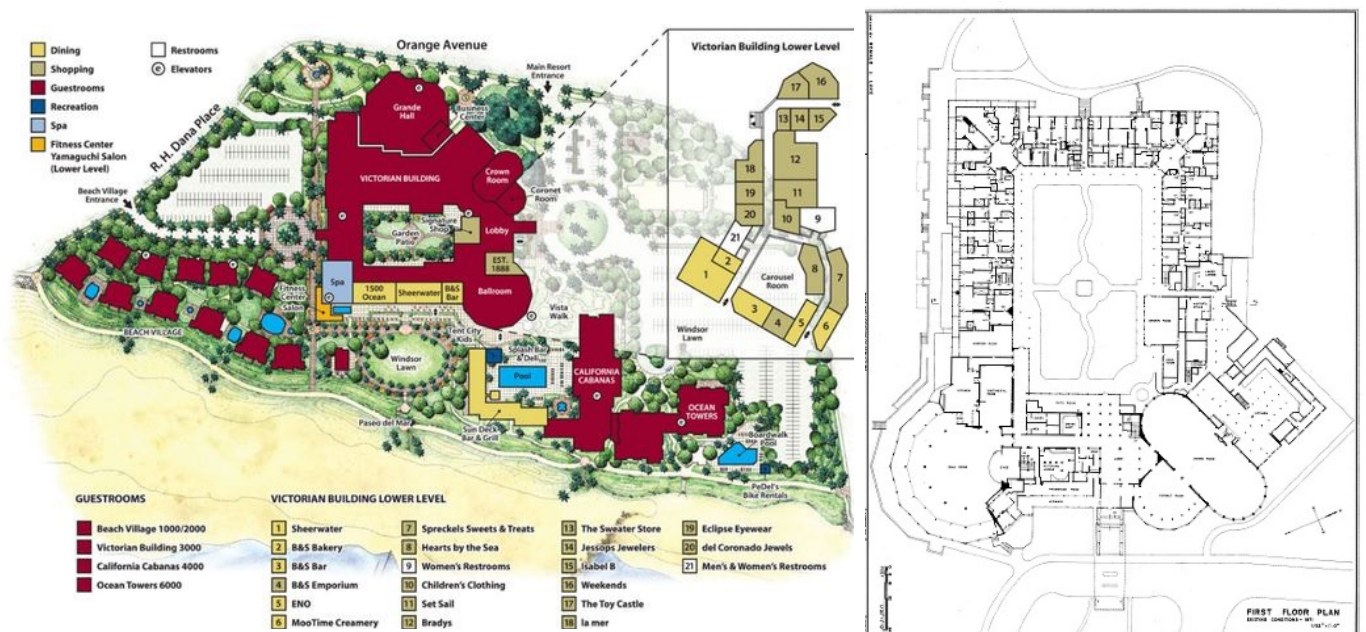

Рис.1.3.5. Готель «Hotel del Coronado», Каліфорнія, США, 1887-1888 рр. — перспективне зображення, генеральний план ділянки забудови та планування першого поверху [27]

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Історична забудова:** готель є одним із найстаріших дерев'яних готелів у США, виконаний у вікторіанському стилі з характерними червоними дахами та білими фасадами.
- **Функціональне зонування:** у комплексі розміщені житлові номери, ресторани, конференц-зали, спа-центри та прямий доступ до пляжу.
- **Архітектурний стиль:** вікторіанський стиль з елементами готики, використання декоративних веж, балконів та арок.
- **Ландшафтне планування:** територія готелю озеленена, з облаштованими алеями, садами та зонами відпочинку біля океану [27].

2. Fairmont Banff Springs Hotel

- **Розташування:** Альберта, Канада.
- **Рік реалізації:** 1888 рік (оригінальна будівля), реконструкція та розширення — 1914 рік, 1927-1928 рр.
- **Тип курорту:** гірський, всесезонний.
- **Загальна площа/Кількість номерів:** 764 номери.

Рис.1.3.6. Готель «Fairmont Baff Springs Hotel», Альберта, Канада, 1888 рік — перспективне зображення та планування стилізованих поверхів

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Замкова забудова:** готель виконаний у стилі шато з використанням каменю, що надає йому вигляду середньовічного замку.
- **Функціональне зонування:** у комплексі розміщені житлові номери, ресторани, конференц-зали, спа-центри та поля для гри у гольф.
- **Архітектурний стиль:** стиль шато з характерними вежами, арками та декоративними елементами.
- **Ландшафтне планування:** готель розташований у національному парку, з панорамними вилами на гори і річку, територія озеленена з прогулянковими алеями.

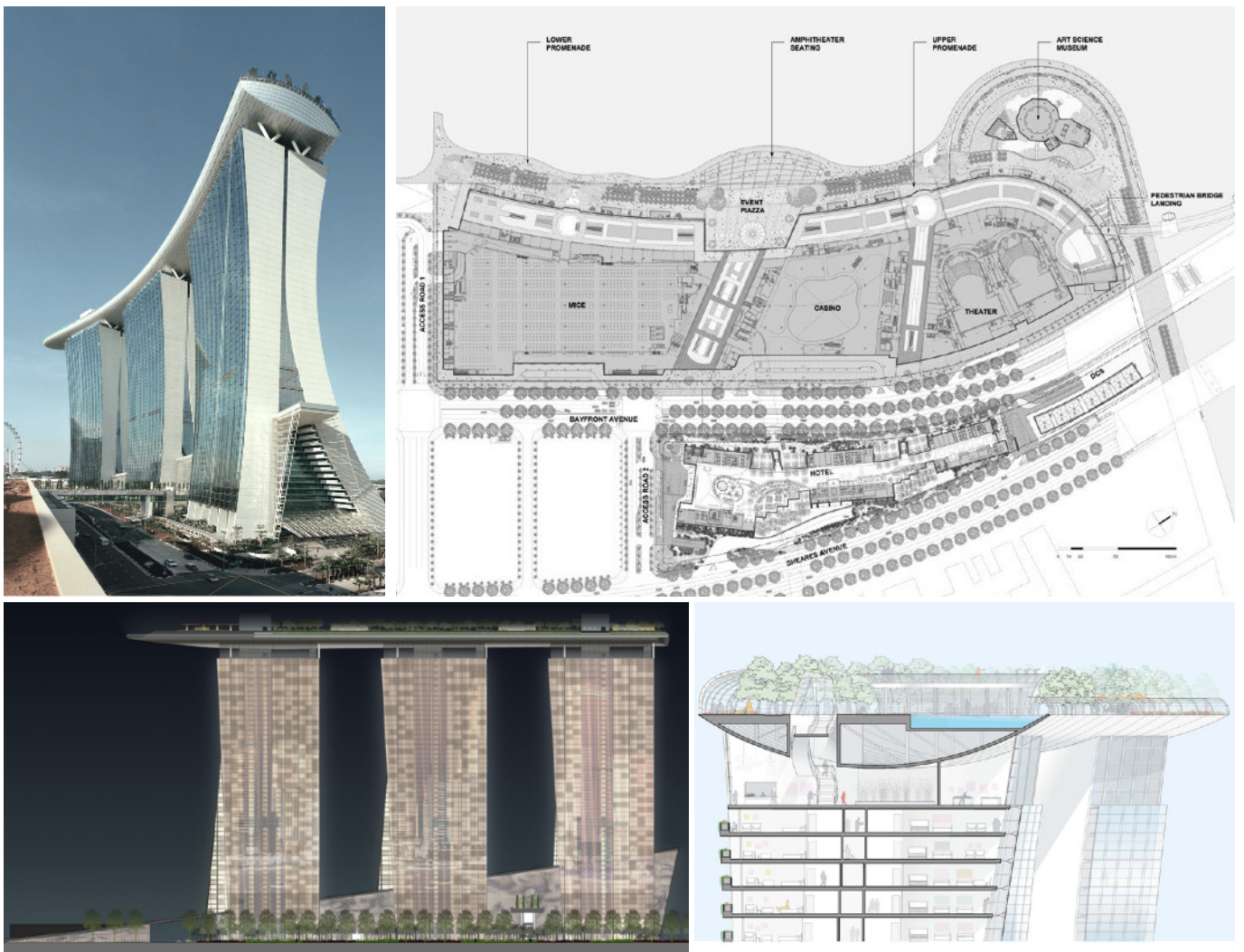

Рис.1.3.7. Готель «Marina Bay Sands», Сінгапур, 2010 рік — перспективне зображення та планування першого поверху [28]

- **Іконічна структура:** три 55-поверхові вежі з'єднані у верхній частині платформою SkyPark, довжиною 340м, з басейном-інфініті — унікальне архітектурне рішення.
- **Функціональне зонування:** крім номерів, комплекс включає казино, торговельний центр, музеї, ресторани, концертні зали, конференц-зали і сад на даху.
- **Архітектурний стиль:** хай-тек і іонічна архітектура.
- **Конструктивні рішення:** використання бетонних ядер і сталевих ферм для підтримки SkyPark.
- **Інфраструктура:** акцент на вертикальне зонування, інтеграція з міською транспортною інфраструктурою [28].

4. Atlantis The Royal

- **Розташування:** Пальма Джумейра, Дубай, ОАЕ.
- **Рік реалізації:** 2023 рік.
- **Тип курорту:** узбережний, преміальний, рекреаційно-розважальний курорт.
- **Загальна площа/Кількість номерів:** близько 406 000 м² /795 номери і люкси, 231 приватна резиденція [29].

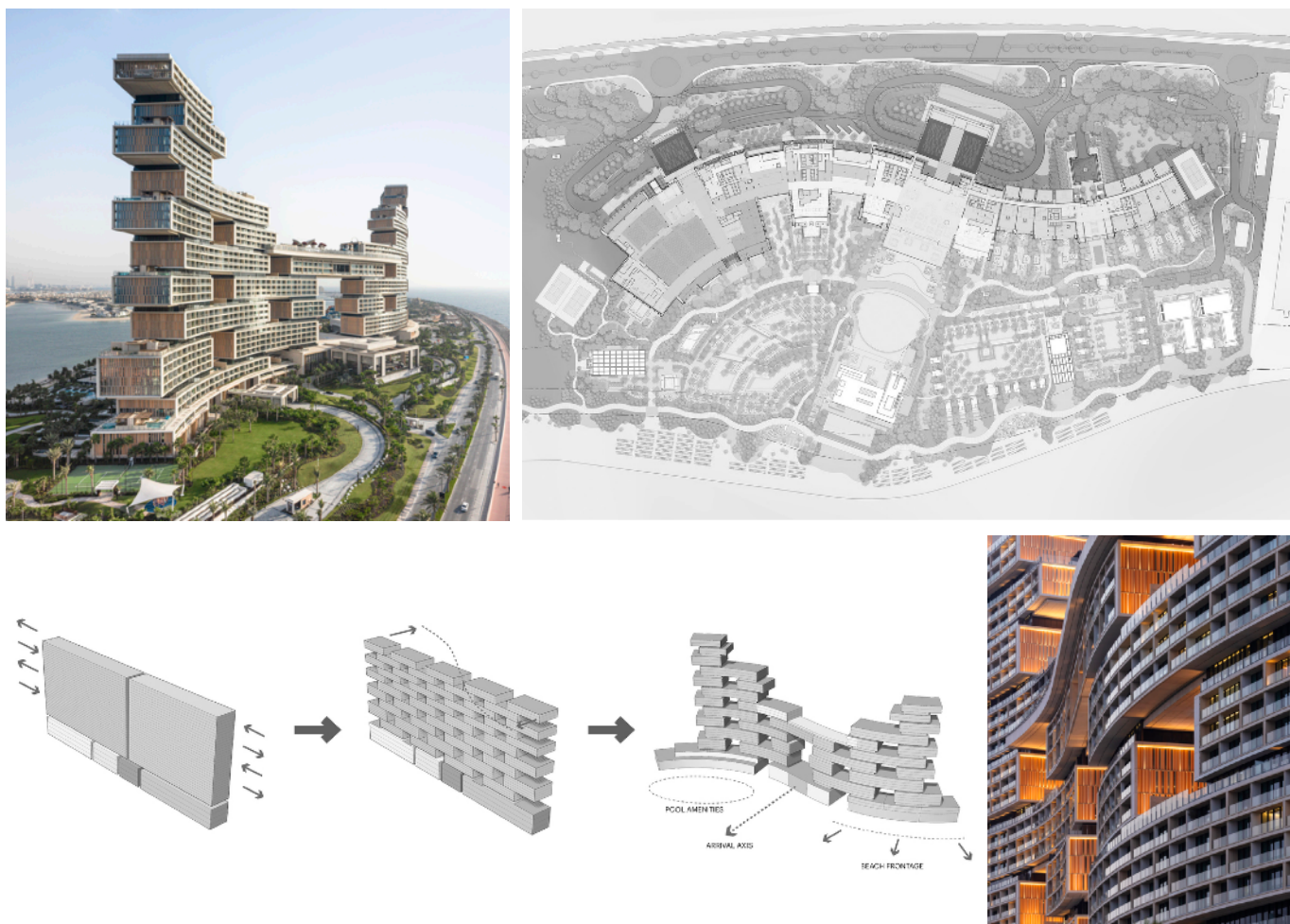

Рис.1.3.8. Готель « Atlantis The Royal», Пальма Джумейра, Дубай, ОАЕ, 2023 рік — перспективне зображення, генеральний план забудови, формоутворення фасаду, фрагмент фасаду [29]

Архітектурно-планувальні особливості:

- **Об'ємно-просторова композиція:** будівля має форму каскадного «небесного міста», що складається з шести вертикальних блоків, з'єднаних горизонтальними структурами у верхній частині. Формується система терас та містків на різних рівнях, де розміщено приватні басейни та лаунж-зони.

- **Функціональне зонування:** у готелі розміщені ресторани від світових шефів, СПА-комплекси, аквапарки, пляжні клуби, розкішні батики, видові басейни на дахах. Частина комплексу — ексклюзивні приватні резиденції з окремими входами.
- **Конструктивні рішення:** використано залізобетонний каркас, великопротітні конструкції з посиленням фундаментом через склад і ґрунтові умови острова. Інженерні системи інтегровані у стилобатну частину.
- **Фасад:** використані скляні панелі, натуральний камінь, мідь та освітлення, які вночі створюють ефект «палаючої архітектури». Фасад відображає багатогранність стилів: модерн, футуризм, еко-архітектура.
- **Інновації:** автоматизоване керування мікрокліматом, «зелений» дах, енергоефективне скління, багаторівнева системи водопостачання і рекуперації, технології «розумного будинку» в кожному номері [29].

Порівняльний аналіз еволюції архітектурно-планувальних рішень курортних готелів (таб.1):

Таблиця 1

Аспект	Готелі XIX-XX ст.	Готелі XX ст.
Функціональні зони	Основні: житло, їдальня, лікування	Додано розширену гастрономію, wellness and SPA, зони для громадських та бізнес зібрань
Конструктивні рішення	Муровані та дерев'яні стіни	Скло, метал, збірні матеріали, сталий дизайн
Масштаб і площа	Обмежені, орієнтація на тишу	Гібридні комплекси великого масштабу
Відсоток нежитлової інфраструктури	20-30% від загальної площі	40-60%, часте домінування над житловою інфраструктурою
Архітектура	Неокласицизм, модерн, шато	Хай-тек, біоархітектура, екодизайн
Ландшафтне планування	Пейзажне, з озелененням	Інтеграція в природне середовище, тераси
Інфраструктура	Прості зони відпочинку	Інтегровані багаторівневі системи послуг

Проектування курортних готелів демонструє еволюцію від компактних оздоровчих об'єктів до великих, мультифункціональних структур, що стають архітектурними домінантами. У ХХІ століття курортні готелі стають мультифункціональними хабами, які поєднують відпочинок, бізнес, культуру та велнес.

1.4 Класифікація курортних готелів

Класифікація готелів виникла як відповідь на потребу стандартизації послуг у готельному господарстві та забезпечення зрозумілої системи оцінки якості проживання та надання послуг клієнтам.

Класифікація готелів відбувається за певною низкою ознак - містобудівне розташування, місткість номерного фонду, рівень комфорту, типологія, тривалість перебування, тривалість роботи, принцип зведення, конструктивні рішення. Сучасні системи класифікації готелів ґрунтуються на міжнародних стандартах (наприклад, система зірок від 1* до 5*), а також на національних і регіональних нормативних документах.

Рис. 1.4.1 Узагальнення класифікації

Перші спроби впорядкувати готелі за категоріями з'явилися ще в ХІХ столітті у Європі та США, коли розпочався активний розвиток туризму та залізничного транспорту. Готелі почали розрізняти за рівнем комфорту, розташуванням і місткістю. У ХХ столітті, зростання міжнародних подорожей та розвиток готельних мереж, зумовили необхідність створення єдиних стандартів класифікації, що враховували умови розміщення, перелік послуг та архітектурно-планувальні особливості.

В Україні класифікація готелів регулюється державними стандартами, зокрема ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів», що визначає основні критерії категоризації, включаючи комфортність номерного фонду, перелік послуг, інженерне забезпечення та безпеку. Також, при плануванні готелів в Україні слід звертатися до чинних будівельних норм (ДБН), які регламентують вимоги від розміщення будівлі на ділянці до делікатних аспектів - безпекові та екологічні [13].

Класифікація готелів відбувається за такими параметрами:

- **За містобудівним розташуванням** готелі можуть бути міськими, приміськими, курортними та транзитними. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» визначає вимоги до розміщення готелів у міській та приміській забудові, регламентуючи їхнє розташування відносно транспортних вузлів, туристичних об'єктів та зон рекреації [15]. Курортні готелі повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» щодо доступності громадських приміщень та благоустрою прилеглих територій [14].
- **За типологією** готелі поділяються на класичні, бутік-готелі, апарт-готелі, курортні комплекси, бізнес-готелі, хостели, капсульні готелі, мотелі та спеціалізовані заклади (наприклад, еко-готелі або спа-готелі). Вимоги до апарт-готелів регулюються ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення», які визначають, що такі заклади повинні мати кухонні зони та передбачати додаткові технічні приміщення для тривалого проживання [10].
- **За рівнем комфорту** готелі класифікуються за зірковою системою (від 1* до 5*), яка регламентується ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів» [13]. Однозіркові готелі передбачають мінімальний набір послуг, тоді як чотири- та п'ятизіркові мають включати ресторани, конференц-зали, спа-зони та інші сервіси. У ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі» визначено мінімальні параметри площ, висоти приміщень та їхнього інженерного обладнання відповідно до категорії готелю [9].
- **За місткістю номерного фонду** готелі поділяються на малі (до 50 місць), середні (50-150 місць), великі (150-400 місць) та дуже великі (понад 400 місць). ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі» визначає вимоги до площі номерів,

забезпеченості громадськими приміщеннями та сервісними зонами відповідно до місткості закладу. Наприклад, мінімальна площа одномісного номера у тризірковому готелі має становити не менше 9 м², у п'ятизірковому – не менше 14 м² [9].

- **За тривалістю перебування** готелі поділяються на тривалого (10-21 день) та короткочасного перебування (1-7 днів);
- **За тривалістю роботи** готелі поділяються на ті, що працюють протягом року або в певний період, тобто сезонні, зазвичай це зимовий, літній або демісезон, в залежності від типу курорту;
- **За конструктивними рішеннями** готелі можуть бути капітальними або тимчасовими. Капітальні споруди зводяться з монолітного бетону, залізобетонних конструкцій, цегли або сучасних енергоефективних матеріалів, а тимчасові готелі можуть бути модульними або збірними. Відповідно до ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України» особливі вимоги висуваються до проектування готелів у зонах із підвищеною сейсмічністю [21]. Крім того, згідно з ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» готелі понад 10 поверхів повинні мати не менше двох евакуаційних виходів та спеціальні безпечні зони на поверхах [16].
- **За принципом зведення** готелі поділяються на новозбудовані, реконструйовані та адаптивно-перетворені. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)» регламентує екологічні вимоги до нового будівництва та реконструкції готельних об'єктів [20]. Водночас адаптивне використання історичних будівель під готелі має відповідати ДБН В.2.2-9:2009 «Громадські будинки та споруди», що встановлює правила реконструкції об'єктів культурної спадщини [10].

Загалом, при проектуванні готелів важливо враховувати як архітектурні та функціональні особливості, так і нормативні аспекти, які гарантують безпеку, комфорт та відповідність сучасним стандартам будівництва й експлуатації.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

У результаті проведеного дослідження встановлено, що **соціально-економічні передумови** мають переважаючий вплив на формування курортних готелів, оскільки вони визначають попит, функціональні особливості та масштаб проєктів.

Аналіз теоретичної та нормативної бази дозволив окреслити ключові вимоги до планувальної структури, функціонального зонування й комфортності середовища закладів тимчасового проживання.

Дослідження вітчизняної та зарубіжної бази проектного досвіду дало розуміння провідної тенденції до інтеграції природного середовища в архітектурно-просторові рішення, а також орієнтацію на екологічність та індивідуалізацію сервісу. Також, дуже явно просліджуються зміна зонуючої домінанти у загальному об'ємі забудови, а саме — житлова зона існує не для тривалого перебування, а скоріше, лише для сну, в той час як сучасні готелі дають різноманітний вибір дозвілля, лікувальних процедур, СПА-процедури та інше, що спонукає людей вести більш активний та цікавий відпочинок.

Класифікація готелів за різними ознаками дала змогу систематизувати існуючі типи курортних готелів і визначити специфіку кожного з них, що є основою для подальшого формування обґрунтованих архітектурно-планувальних рішень.

РОЗДІЛ II. ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ

2.1 Фактори, що впливають на формування курортних готелів

Формування курортних готелів є складним та багатоступінчастим процесом, який базується на сукупності природних, соціально-економічних, функціональних,

архітектурно-просторових та містобудівних чинників. У контексті сучасного розвитку туристичної інфраструктури України особливу увагу привертає формування курортних готелів у малих населених пунктах. Це обумовлено як високим потенціалом рекреаційних регіонів, так і зростаючим попитом на оздоровчий туризм, екотуризм, зелений відпочинок і короткотермінові подорожі у межах країни. Також, із війною та загальним виснаженням ментального здоров'я населення, люди стали більше подорожувати країною, що стало поштовхом підтримувати та розвивати курортну інфраструктуру на достатньому рівні.

Узагальнені фактори

Першим із ключових факторів, що впливають на формування курортного готелю, є **природно-кліматичні умови**. В залежності від виду курорту визначаються його довжина сезону та типи можливих для надання послуг, які є передумовами для створення готелів у тих чи інших місцевостях, а саме:

- **морський курорт:** прибережний курорт зі сприятливим кліматом, функціонують у теплий сезон;
- **гірськолижний курорт:** розташовані в гірських регіонах, функціонують у зимній сезон;
- **лісовий курорт:** курорти в лісових масивах, орієнтовані на еко-туризм, загалом можуть функціонувати протягом усього року;

- **бальнеологічний курорт:** місцевості з природними мінеральними джерелами, загалом можуть функціонувати протягом року, в залежності від специфіки місцевості.

До того ж, клімат визначає не лише сезонність відвідувань, а й архітектурні рішення — орієнтацію будівель, форму дахів, типи фасадних матеріалів, наявність терас, веранд і зон відпочинку на відкритому повітрі. Крім того, ландшафт диктує необхідність адаптації до рельєфу, використання каскадної забудови, мінімального втручання у природне середовище та гармонійне описування об'єкта в довкіллі.

Другим визначним чинником є **функціональне зонування території та структура** готельного комплексу. Курортний готель, на відміну від міського, має розширений спектр функцій, які включають медико-оздоровчі, спортивні, рекреаційні, культурно-дозвілеві та екологічні складові. Формування таких зон залежить від попереднього аналізу потреб цільової аудиторії, що може включати родини з дітьми, осіб старшого віку, туристів-одинаків, активних мандрівників чи корпоративних клієнтів. У структурі готелю обов'язковими є зони загального користування, зони проживання різних класів комфортності, лікувально-оздоровчі комплекси (сауни, чани, соляні кімнати), відкриті спортивні майданчики, інфраструктура для сезонних розваг, а також інклюзивні рішення для маломобільних груп населення.

Наступним важливим фактором є **містобудівні умови і обмеження**. Малі лінійні поселення, що простягаються вздовж доріг або річок, характеризуються специфічною структурою забудови з великою протяжністю і розпорошеність об'єктів. Це ускладнює формування єдиних готельних кластерів і змушує орієнтуватися на компактні рішення або на модульну забудову з можливістю поступового розширення за потреби у майбутньому. До того ж, значну роль відіграють охоронні та природоохоронні зони, зони можливого підтоплення, зсувні ділянки, сейсміка району. Ці фактори безпосередньо впливають на вибір ділянки, конструктивну схему будівлі, тип фундаментів, водовідведення та системи дренажу.

Особливу увагу варто приділити **архітектурному контексту регіону та культурній ідентичності**. У фасадах та інтер'єрах слід врахувати традиційні

архітектурні мотиви, орнаменти, місцеві матеріали як основу для формування естетично обґрунтованої, екологічної та адаптованої архітектури.

Економічні фактори також відіграють важливу роль. Вони включають фінансові можливості інвестора, очікуваний рівень окупності, сезонність доходів, витрати на експлуатацію, доступність комунікацій. Це впливає на тип будівель (цілорічні, сезонні), енергоефективність огорожувальних конструкцій, гнучкість планування номерного фонду, наявність трансформованих просторів (наприклад, конференц-залів, що можуть перетворюватися на кінозали або тренінг-простори).

Ще одним фактором є **інфраструктурна забезпеченість території**. Умови підведення водопостачання, каналізації, електроенергії, транспортної доступності — все це суттєво впливає на вибір ділянки під будівництво, а також на його обсяг, функціональне наповнення та комфортність.

Соціальні та демографічні фактори також заслуговують на увагу. Зростання попиту на активний відпочинок, екологічно чисті території, розмірений ритм життя формує запит на готелі нового типу — з великою площею озеленення, просторами для усамітнення, контактами з природою, детокс-програмами, майстер-класами з народних ремесел, йога-залами тощо. Враховуючи різні вікові категорії та особливості, інфраструктура готелів нового типу мають бути різноманітними та доступними для кожного. Гостям важливо не лише переночувати, а й якісно провести відпочинок, отримати новий досвід, який суттєво відрізняється від задач рутинного життя у місті.

Слід також зазначити вплив нормативної бази. Формування архітектурно-планувальної структури курортних готелів має відповідати державним будівельним нормам України, зокрема ДБН В.2.2-20:2008, ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В.2.2-9:2008 та іншим нормативним документам, які регламентують вимоги до готельних будівель, безпеки, інклюзивності, інженерного забезпечення тощо. У гірських районах також діють спеціалізовані обмеження щодо будівництва, та у природоохоронних зонах, що мають враховуватися на етапі проектування.

2.2 Функціональна організація курортних готелів, основні типи приміщень, їх склад і параметри

Функціонально-планувальна структура курортних готелів є однією з найважливіших складових, що визначає ефективність функціонування закладу, комфорт проживання гостей, зручність експлуатації та архітектурну виразність об'єкта. У контексті курортних територій ця структура набуває особливої значущості, оскільки повинна враховувати не лише природно-кліматичні та

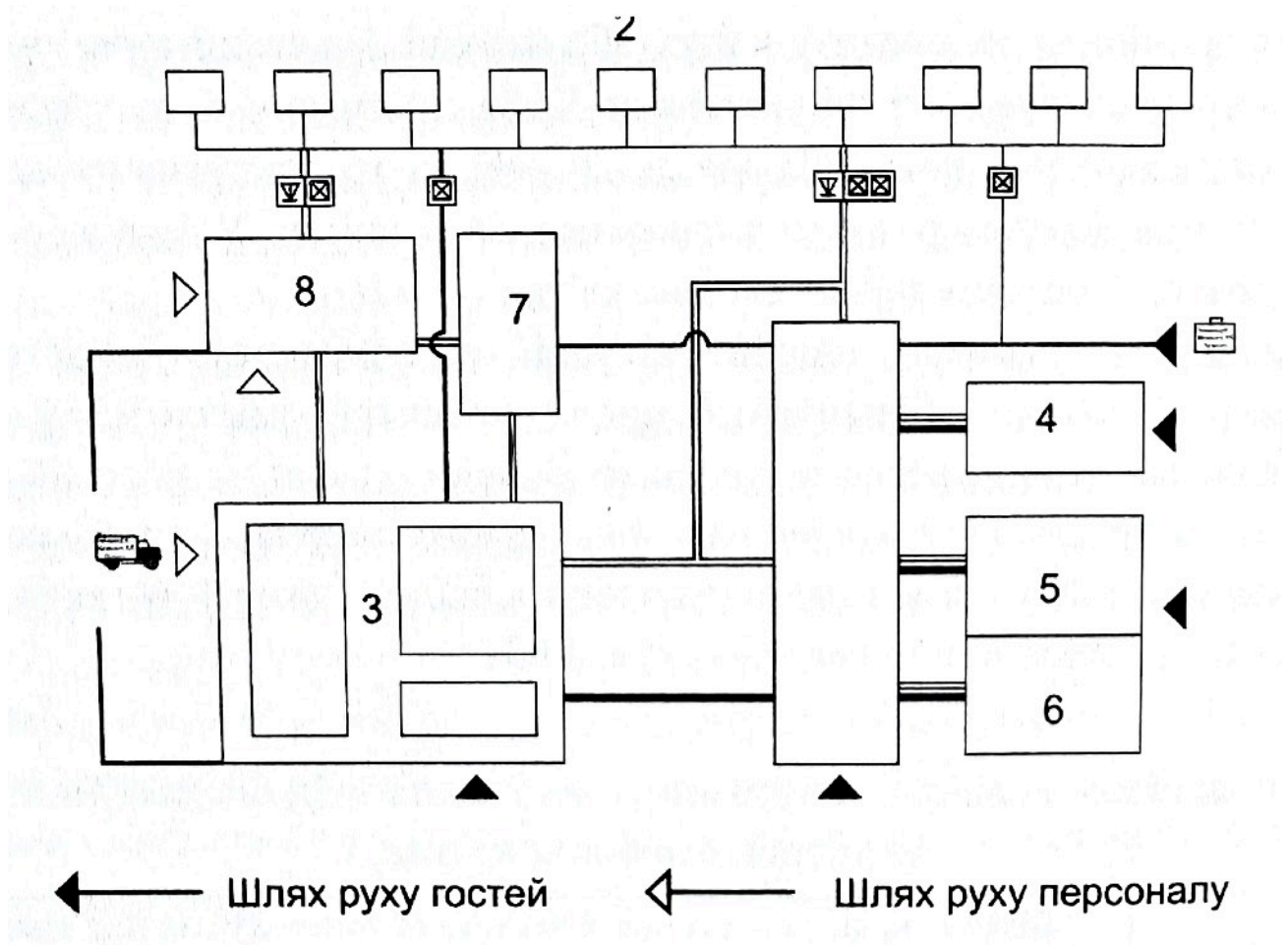

Рис. . Схема функціонального зонування готелю: 1 - приймально-вестибюльна група приміщень, 2 - житлова група приміщень, 3 - група приміщень харчування, 4 - група приміщень побутового обслуговування, 5 - група приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення, 6 - культурно-дозвілева група приміщень, 7 - група приміщень адміністрації та груп експлуатації, 8 - група приміщень обслуговування

ландшафтні умови, а й особливості туристичних потоків, сезонність відпочинку, потреби рекреації та оздоровлення.

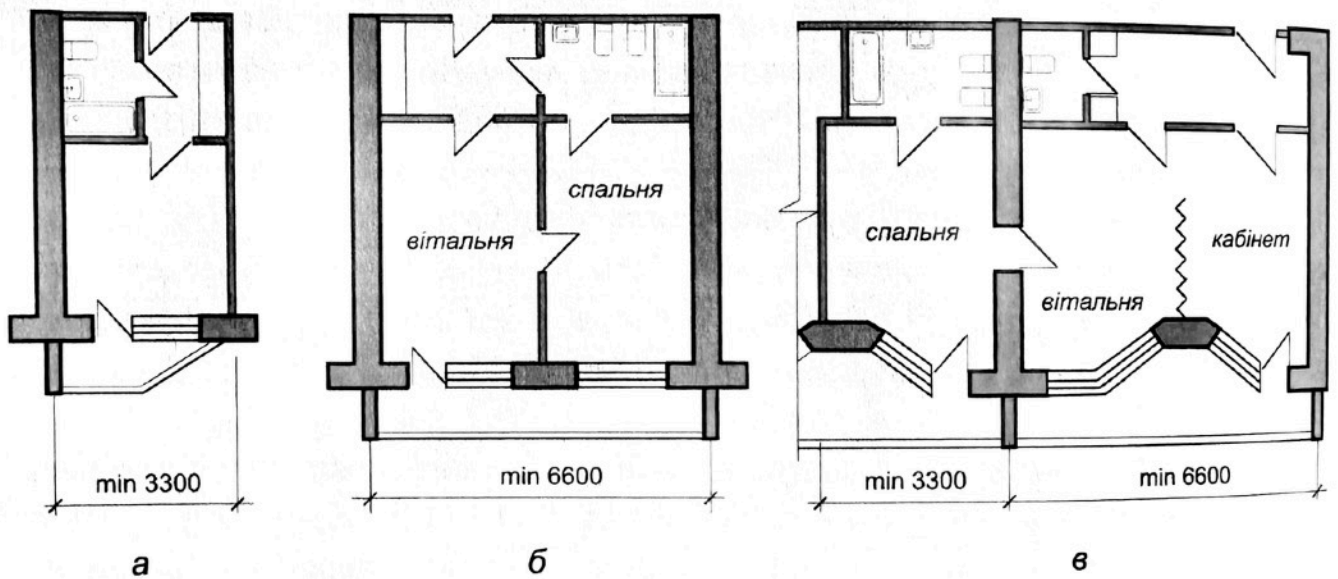

Рис. Приклади планування номерів у готелях

Курортні готелі, як правило, мають комплексну структуру, яка складається з кількох основних функціональних зон, а саме:

- житлова зона/номерний фонд,
- зона громадського обслуговування,
- медично-лікарська зона,

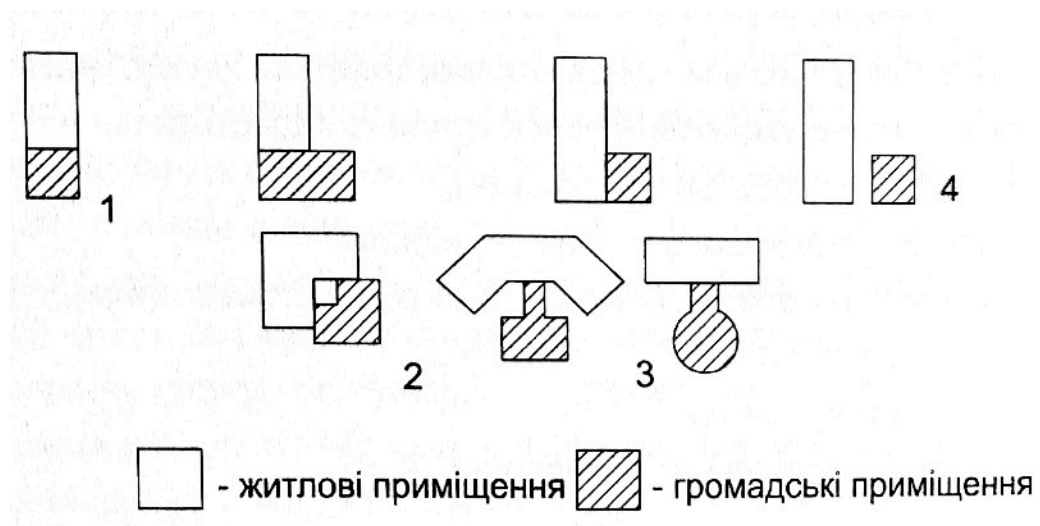

Рис.. Принципові схеми комбінування житлових та нежитлової груп приміщень готелю: 1 - вбудовані, 2 - вбудовано-прибудовані, 3 - прибудовані, 4 - павільйони

- рекреаційно-оздоровча зона,
- адміністративно-господарська зона,

- інженерно-технічна інфраструктура.

Житлова зона — це ядро будь-якого готелю, де розташовані номери для тимчасового проживання гостей. У курортних умовах вона часто має модульну або павільйонну структуру, що дозволяє враховувати природний рельєф, забезпечувати більшу інсоляцію, а також створювати приватну атмосферу. У Микуличині, як в гірській місцевості з вираженим перепадом висот, ефективною є терасована забудова з розміщенням блоків або котеджів у шаховому порядку для уникнення перекривання огляду. Номерний фонд курортного готелю може включати стандартні номери, номери класу люкс, апартаменти, сімейні блоки тощо. Часто практикується включення кухонних блоків у номери, що відповідає очікуванням туристів, які подорожують на тривалий термін.

Громадська зона відіграє роль центру соціальної активності готелю. До неї входять простори рецепції, холу, зони очікування, кафе, ресторани, конференц-зали, зали для святкових подій, бібліотеки, дитячі кімнати, ігрові зони та інші елементи. Особливої уваги заслуговує організація ресторанів і їдалень, які можуть функціонувати як за принципом «шведського столу», так і за індивідуальним меню.

Крім того, важливо забезпечити фізичну близькість цієї зони до житлової, але з урахуванням акустичного захисту, особливо в нічний час.

Рекреаційно-оздоровча зона включає в себе елементи, спрямовані на покращення фізичного і психоемоційного стану гостей. В її межах можуть бути організовані SPA-центри, басейни, сауни, масажні кабінети, тренажерні зали, майданчики для занять йогою, спортивні зали, а також зовнішні активності — велодоріжки, майданчики для ігор, альтанки, зони барбекю, паркові алеї тощо. Рекреаційна зона, як правило, розміщується на віддалі від житлової, що дозволяє забезпечити більшу приватність і тишу для відпочивальників.

Адміністративно-господарська зона є важливою частиною функціональної структури готелю, хоч і менш помітною для гостей. Вона включає в себе приміщення для персоналу, службові входи, склади, пральні, майстерні, адміністративні офіси, а також технічні вузли (насосні, котельні, електрощитові тощо). Ефективне зонування передбачає організацію окремих шляхів для

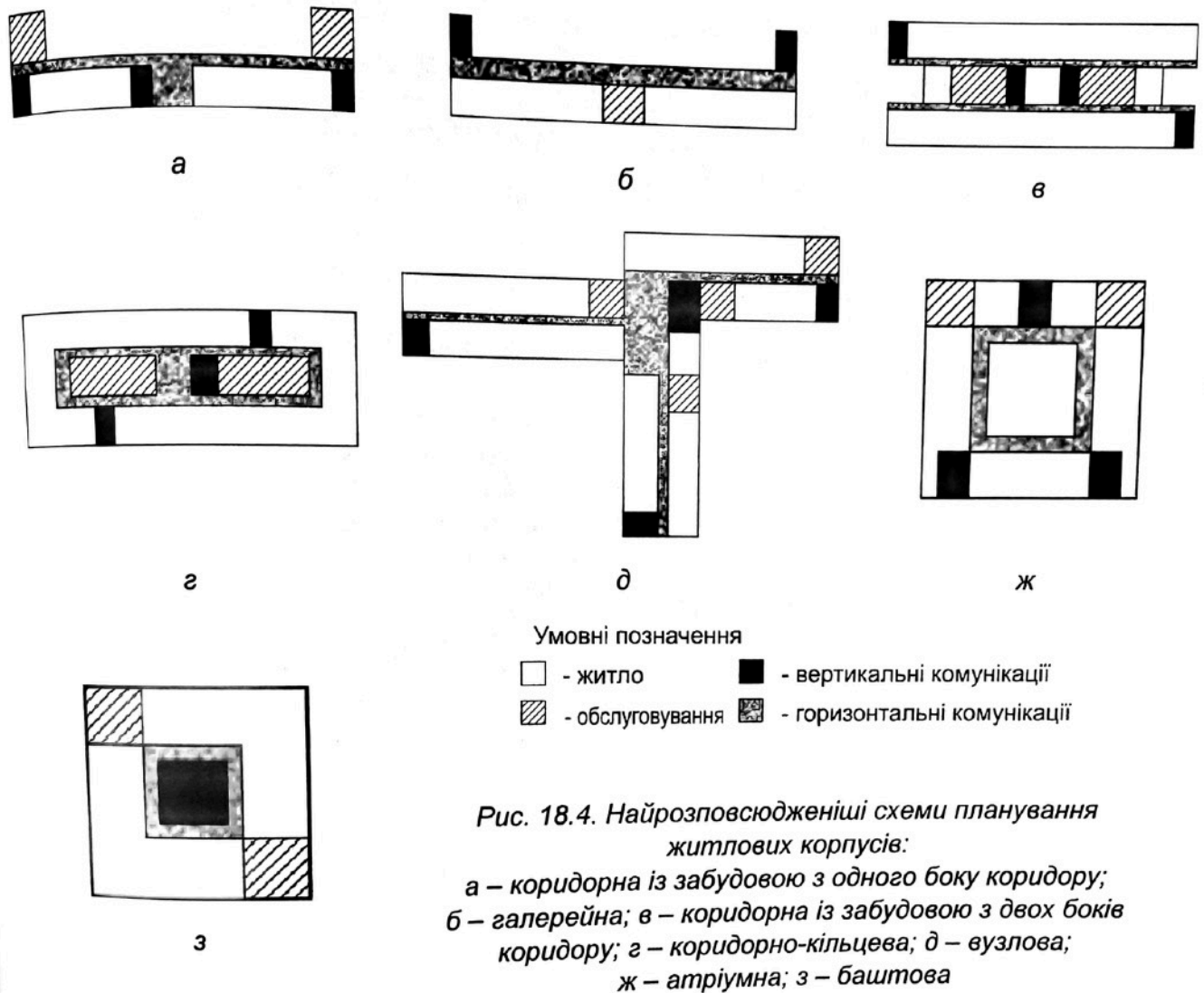

Рис. Найрозповсюдженіші схеми планування житлових корпусів

обслуговуючого персоналу та постачання, що дозволяє уникати конфліктів із потоками гостей. У готелях курортного типу особливо важливо організувати автономність інженерного забезпечення, зокрема за рахунок використання альтернативних джерел енергії (сонячні панелі, теплові насоси) або локальних очисних споруд.

Формування функціонально-планувальної структури значною мірою залежить від типу забудови готелю. Планувальні рішення визначають не лише функціональну ефективність, а й емоційне сприйняття простору користувачем, що є особливо важливим для закладів розміщення рекреаційного типу.

Серед **основних типів планувальних схем**, які знайшли широке застосування в сучасному проектуванні готелів, слід виокремити коридорну, зальну, анфіладну, ячейкову, коридорно-кільцеву, павільйонну, ячейково-зальну та анфіладно-кільцеву схеми. Кожна з них має свої переваги та обмеження, а їх доцільність визначається з огляду на умови конкретного проектування.

Однією з найпоширеніших є **коридорна схема**, за якої основні приміщення (здебільшого гостьові номери) розміщуються вздовж одного або двох паралельних коридорів. Такий підхід дозволяє максимально компактно організувати простір, забезпечити зручну навігацію та ефективне використання площі. Проте він може створювати відчуття одноманітності та втрати зв'язку з навколишнім середовищем, особливо при великих масштабах забудови.

Іншим підходом є **зальна схема**, в якій організація простору ґрунтується на одному великому залі (наприклад, вестибюлі чи атріумі), навколо якого розташовуються інші приміщення. Така схема характерна для готелів з розвиненою громадською функцією, де важливо створити відкритий простір для комунікацій, очікування або відпочинку. Основною перевагою є візуальна привабливість і зручність орієнтації, хоча розміщення великої кількості житлових приміщень може бути ускладнене.

Анфіладна схема базується на послідовному розміщенні приміщень, які проходяться одне за одним. Вона характерна для історичних будівель, особняків та вілл, у яких житлові або представницькі зони пов'язані між собою наскрізними проходами. В сучасних готелях такий прийом може використовуватись для створення ефекту просторової відкритості, але часто втрачає функціональну ефективність через складнощі із забезпеченням приватності та звукоізоляції.

Більш модульним підходом є **ячейкова схема**, де кожен номер чи група номерів утворює окрему комірку з однаковою структурою. Всі ці комірки з'єднані між собою спільною коридорною або галерейною системою. Перевага полягає у гнучкості проектування, стандартизації будівництва та ефективному використанні площі. Така схема є однією з найоптимальніших для готелів середнього класу та великих об'єктів розміщення.

У складніших об'єктах ефективною є **коридорно-кільцева схема**, яка поєднує властивості замкнутого простору і багатоцентрового підходу до організації руху. Приміщення при цьому розташовані по зовнішньому периметру, а в центрі може бути організовано внутрішнє подвір'я, атриум або відкритий простір для озеленення. Така схема дозволяє створювати функціонально чітко організовані блоки, забезпечує кілька маршрутів переміщення, але вимагає достатньої площі забудови.

Особливо актуальною для курортних готелів, що розміщені в рекреаційному середовищі, є **павільйонна схема**, в якій номери, об'єкти харчування, адміністративні приміщення, SPA-зони та інші функціональні групи розташовані в окремих будівлях або «павільйонах». Такий підхід дозволяє максимально інтегрувати архітектуру в природне середовище, забезпечити високий рівень приватності та комфортного відпочинку. Головною перевагою є масштабованість і природне зонування, проте схема потребує розгалуженої мережі інженерних комунікацій та ретельного врахування рельєфу.

Ячейково-зальна схема є спробою синтезу двох підходів: модульності житлових приміщень та відкритості громадських просторів. Гостьові номери розміщуються у структурі ячеек, тоді як головні зони перебування (вестибюль, зала для сніданків, SPA) організовуються у формі великих відкритих просторів. Така схема добре адаптується під потреби сучасного туриста, поєднує компактність з комфортом та візуальною привабливістю, а також забезпечує хорошу інсоляцію приміщень.

Зрештою, **анфіладно-кільцева схема** об'єднує послідовність приміщень із можливістю їх обходу по кільцевому маршруту. Цей прийом дозволяє гнучко зонувати приміщення за рівнем доступу, створюючи вільні маршрути для персоналу та відвідувачів. Вона ефективна у великих готелях з комплексним функціональним наповненням.

Планувальні рішення повинні забезпечувати ефективне зонування потоків користувачів. Це передбачає чіткий розподіл маршрутів для гостей, персоналу, технічного обслуговування, вантажоперевезень. Важливим є врахування безбар'єрності, зокрема при формуванні маршрутів для людей з інвалідністю. Вертикальні та горизонтальні зв'язки, такі як ліфти, сходи, пандуси, коридори,

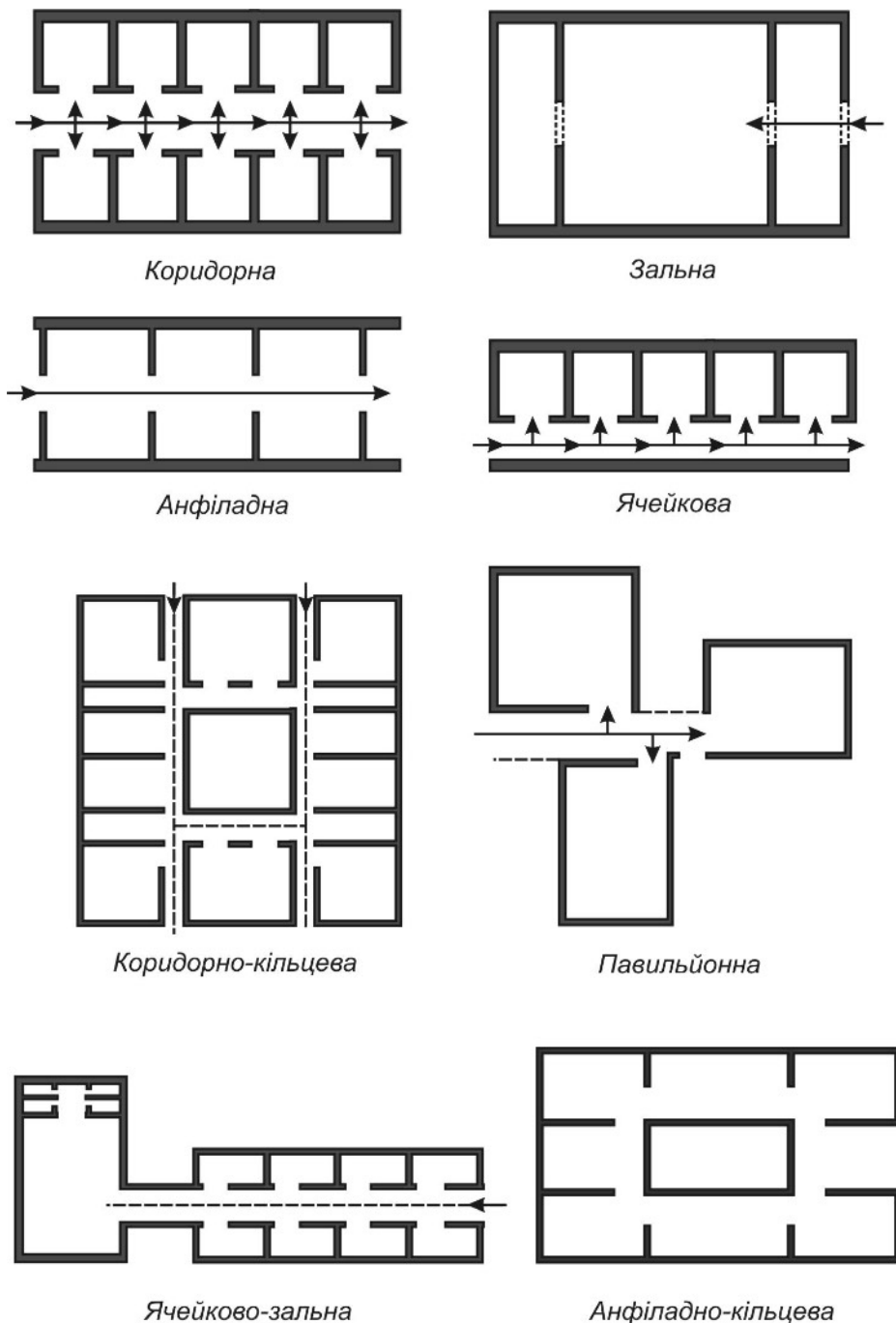

Рис.. Види функціонально-планувальних схем

галереї, повинні бути ергономічно та інтуїтивно спроектовані, особливо в умовах гірського рельєфу.

Окремої уваги заслуговує **інтеграція зовнішнього середовища в загальну планувальну структуру**. У курортних готелях природа виступає важливою складовою архітектурного середовища. Організація просторів, що відкриваються на мальовничі краєвиди, розміщення номерів і зон відпочинку з орієнтацією на сторони світу, забезпечення природного освітлення — все це сприяє формуванню

гармонійного середовища, яке відповідає концепції «slow tourism» та рекреаційного підходу. У Микуличині, завдяки наявності густих лісів, річки Прут та гірського ландшафту, архітектурно-планувальні рішення повинні максимально підтримувати контакт людини з природою.

Ще одним **важливим аспектом функціонально-планувальної структури є варіативність просторових сценаріїв використання**. Курортні готелі, на відміну від міських бізнес-готелів, мають справу з різними типами відпочивальників: це можуть бути індивідуальні туристи, сім'ї з дітьми, групи друзів, організовані туристичні групи, учасники тренінгів або оздоровчих програм. Відповідно, архітектурно-планувальна організація має бути гнучкою та адаптивною — як у масштабі території, так і в структурі приміщень. Наприклад, конференц-зал може трансформуватися у кінотеатр або зал для йоги, а ресторан — в багатофункціональний простір для святкувань.

З цією метою застосовуються рішення на основі трансформованих перегородок, мобільних меблів, змішаного освітлення та змінного зонування. У номерах також варто передбачати трансформованість простору: розкладні меблі, перегородки, можливість об'єднання двох номерів у сімейний блок. Такі рішення не тільки підвищують рівень комфорту, а й дозволяють готелю оперативно реагувати на зміну сезонного попиту або специфіку заїзду гостей.

У плануванні курортного готелю особливо важливо забезпечити високий рівень приватності без ізоляції. Це означає, що відпочивальники повинні мати змогу перебувати наодинці з природою, водночас залишаючись у безпечному, контрольованому середовищі. Просторове зонування, зокрема орієнтація номерів, створення буферних зелених зон між корпусами, організація напівприватних терас, альтанок чи патіо, дозволяє досягти такого балансу. Це особливо актуально для Микуличина, де тиша, краєвиди та свіже повітря є основними чинниками привабливості регіону.

Функціонально-планувальна структура також тісно пов'язана з транспортною організацією території. У курортних готелях слід уникати активного руху автомобілів поблизу житлових корпусів, натомість формуючи зони для пішохідних прогулянок, велосипедні маршрути, прогулянкові алеї. Автомобільні

під'їзди, стоянки, гаражі або закриті паркінги доцільно розташовувати на периферії території або в окремих зонах з природними буферами (дерева, пагорби, архітектурні екрани). Особливу увагу слід приділяти транспортуванню багажу: часто передбачаються спеціальні візки або електрокари для доставки речей до номерів.

Сучасна практика проектування курортних готелів акцентує увагу на інтеграції сталих архітектурних принципів у функціонально-планувальну структуру. Це включає використання природного освітлення та вентиляції, оптимальну орієнтацію корпусів по сторонах світу, застосування пасивних енергозберігаючих рішень, локальних екологічних матеріалів. У структурі планувального рішення це може проявлятися у формуванні атриумів, світлових колодязів, вертикального озеленення, експлуатованих дахів, дощових садів для фільтрації та затримання опадів.

У контексті культурної ідентичності особливої ваги набуває включення локального контексту у функціонально-планувальну структуру. Це може проявлятися у формуванні тематичних номерів, виставкових галерей, культурних майданчиків, просторів для майстер-класів народних ремесел. Готелі в Микуличині можуть використовувати багатий етнографічний і фольклорний потенціал регіону як основу для формування унікального просторового досвіду. Наприклад, невеликі готельні котеджі, стилізовані під традиційні гуцульські хати, можуть органічно вписуватись у ландшафт і створювати цінність автентичності.

Функціонально-планувальні структури курортних готелів також мають враховувати аспекти безпеки та надзвичайного реагування. Планувальні рішення повинні передбачати евакуаційні маршрути, пожежні виходи, доступ для рятувальної техніки, окремі під'їзди для медичних служб. У гірських районах додається ще один важливий аспект — геологічна стабільність території та ризику зсувів, паводків або обвалів. Відтак, планування повинно проходити з урахуванням топографічного аналізу і рекомендацій фахівців з інженерної геології.

Підсумовуючи, варто зазначити, що функціонально-планувальна структура курортного готелю — це не лише набір приміщень і зон, а складна система взаємозв'язаних просторових, соціальних, екологічних та інженерних рішень, що мають працювати у взаємодії з контекстом місцевості, очікуваннями відпочивальників та довгостроковими цілями сталого розвитку території. У

Микуличині, де туристичний потенціал поєднується з природною красою, культурною спадщиною та локальним колоритом, саме функціонально-планувальна структура повинна виступати основним інструментом гармонійного співіснування людини і природи.

2.3 Прийоми планувальних рішень

Готельні споруди відіграють ключову роль у формуванні інфраструктури будь-якого населеного пункту. Їхнє архітектурно-планувальне рішення суттєво впливає на рівень функціональності, зручності та естетичної привабливості будівлі. З розвитком архітектури та будівельних технологій готелі трансформувалися у різноманітні за формою, стилем і функціональною організацією об'єкти, в яких просторове середовище формується відповідно до конкретних потреб користувачів.

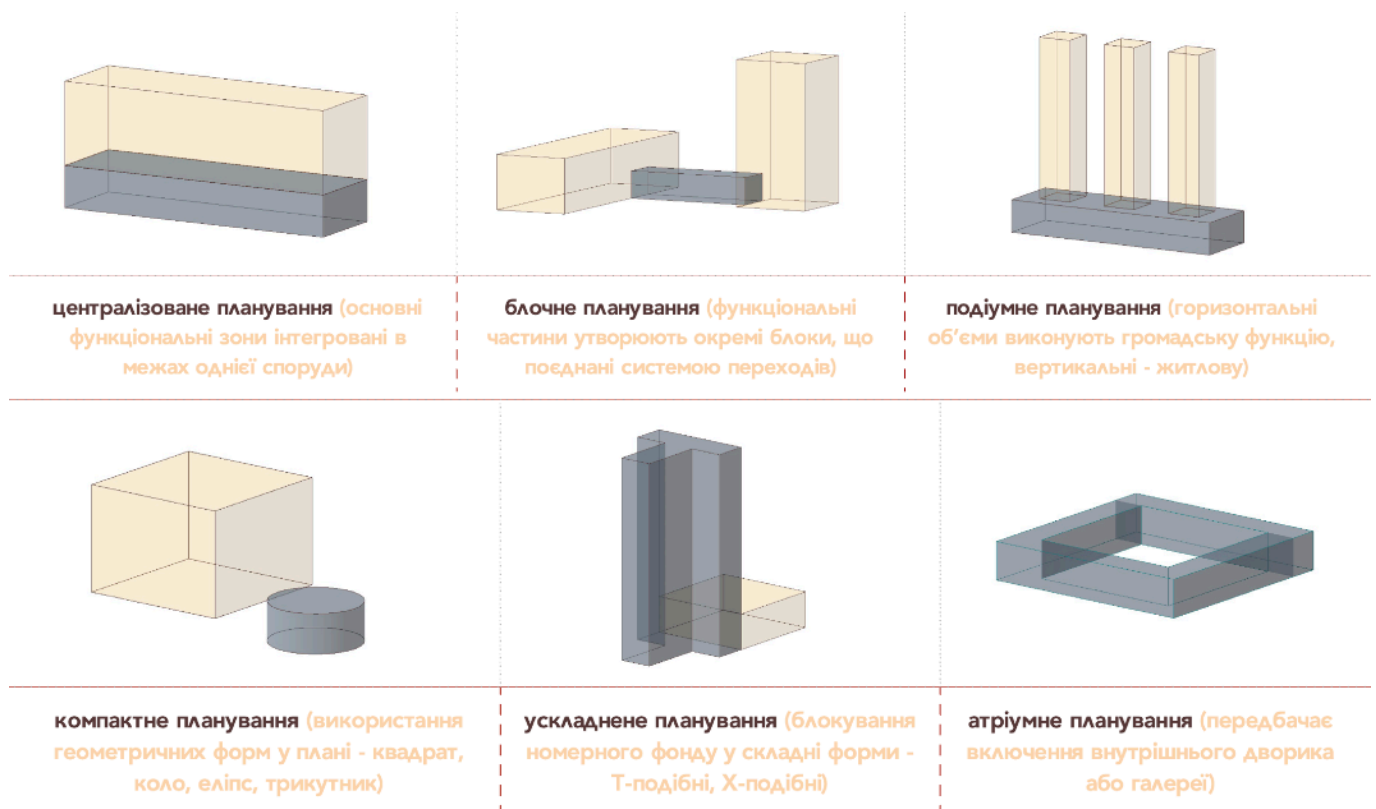

Рис. 2. 2. 3 Узагальнення прийомів планувальних рішень

У цьому контексті **особливої уваги заслуговує типологія готельних споруд**, що визначається сукупністю чинників — від масштабу об'єкта до його географічного положення та призначення.

У системі типологізації готельних споруд **важливими критеріями є організація функціональних зв'язків між основними приміщеннями та геометрична структура плану**. Перший критерій визначає логіку взаємодії між різними функціональними зонами, другий — просторову композицію споруди відповідно до певної геометричної схеми.

Однією з найпоширеніших схем є **централізоване планування**. Воно характерне для готелів у містах із високою щільністю забудови, де обмежений простір вимагає максимально ефективного використання кожного поверху. У таких будівлях основні функціональні зони — житлові номери, зали для заходів, ресторани та інші приміщення — інтегровані в межах однієї споруди. Це дозволяє досягти компактності об'єкта при збереженні функціональної повноцінності. Приклад: Hilton Garden Inn, Нью-Йорк (США) — типовий міський готель зі зручною вертикальною організацією простору в умовах щільної забудови.

Блочне планування характерне для великих готельних комплексів, де функціональні частини, такі як житлові корпуси, ресторани, конференц-зали, утворюють окремі блоки, пов'язані між собою системою переходів. Це дозволяє забезпечити як незалежність кожної функціональної зони, так і зручність переміщення між ними. Приклад: Resort World Sentosa, Сінгапур — масштабний курорт із розгалуженою системою будівель для різних функцій.

Подіумне планування передбачає комбінування горизонтальних корпусів для громадських функцій із вертикальними об'ємами житлових приміщень. Воно часто застосовується у готелях середнього та високого класу, особливо тих, що займають значні ділянки. Така структура дозволяє ефективно організувати простір, забезпечити зручні під'їзди, великі площі приміщень та комфортне пересування гостей. Приклад: Готель «Європа», Будапешт (Угорщина) — класичний приклад подіумно-вежової композиції.

Щодо **геометричних форм планування**, то в архітектурі готелів використовуються як **прості, так і складні конфігурації**.

Найбільш поширеним є **спрощене планування** з прямокутною формою, що забезпечує ефективне використання площі при мінімальних витратах на будівництво. Приклад: Ibis Hotels, різні країни — модульна прямолінійна структура.

Компактне планування включає використання більш різноманітних геометричних форм — квадрата, трикутника, круга або еліпса. Це дозволяє створювати яскраві архітектурні образи та зручне середовище для гостей. Приклад: Hotel Pacific Tokyo, Японія — оригінальна кругла форма плану для ефективного використання простору в центрі міста.

Ускладнене планування реалізується у вигляді конфігурацій з блокуванням номерного фонду в Т-подібні, Х-подібні або інші складні форми. Таке рішення дозволяє досягти високого рівня естетики та функціональної гнучкості. Приклад: Готель «Познань», Польща — складна конфігурація з внутрішніми двориками.

Атріумне планування передбачає включення внутрішнього застеленого дворика або галереї, що виконує як естетичну, так і функціональну роль, покращуючи природне освітлення та створюючи комфортне середовище для гостей. Приклад: Hyatt Regency Atlanta, США — перший готель із «гігантським» атриумом, що став новаторським у своєму класі.

Таким чином, **типологічна класифікація готельних споруд виступає ключовим елементом у проєктуванні**, оскільки вона визначає не лише архітектурний образ будівлі, а й її функціональну ефективність. Завдяки різноманіттю планувальних моделей і конструктивних підходів архітектори можуть формувати комфортне, естетично привабливе й функціонально доцільне середовище, яке відповідає специфічним умовам розташування та запитам користувачів. Формування планувальної концепції об'єкта зумовлюється цілою низкою чинників, зокрема місцем розташування, масштабом, класом готелю та особливостями його експлуатації.

2.4 Конструктивно - технічні рішення

Проєктування конструктивно-технічних рішень для курортних готелів в умовах малих міст та селищ передбачає комплексний підхід, що має враховувати та

Рис.2.4.1 Конструктивно-технічні рішення

задовольняти природно-кліматичні, геоморфологічні та інфраструктурні особливості регіону. Давність складних ландшафтів із специфічними сценаріями ускладнень спонукають до влаштування високоякісних конструктивних систем, матеріалів, способів монтажу та експлуатації. Технічні рішення мають забезпечувати довговічність, енергоефективність, екологічність та адаптивність споруди до сезонних та добових коливань клімату.

Фундамент передбачається стрічковий або пальово-ростверковий, залежно від геологічного звіту ділянки забудови. В умовах можливих зсувних процесів та значної вологості ґрунтів, польові фундаменти на буронабивних палях із розширенням на нижньому кінці є одним із найбільш доцільних варіантів. Такі фундаменти забезпечують рівномірну осадку та надійне передавання навантаження на щільні шари ґрунту, а також дозволяють мінімізувати вплив ан навколишній рельєф. Варто передбачити гідроізоляцію фундаменту для стійкості від впливу підземних вод. Це можна зробити з допомогою бітумно-полімерних або цементно-полімерних обмазувальних гідроізоляцій. У прифундаментному просторі передбачено пристрої дренажу для відведення дощової та талої води, а атож вертикальне планування ділянки для зменшення навантаження на несучу основу.

Несучий каркас будівлі слід запроєктувати як монолітно-каркасний із застосуванням армованого бетону не нижче класу В25 з обов'язковими

протисейсмічними заходами. Крім того, використання монолітного залізобетону забезпечує високу теплову інерцію будівлі, акумулювання тепла в зимовий період та збереження прохолоди влітку, що важливо для енергоефективності. Сейсмічні райони 7-8 балів вимагають додаткового армування вертикальних конструкцій, застосування гнучких з'єднань між блоками, деформаційних швів і просторової жорсткості каркасу в обох напрямках.

Заповнення зовнішніх огорожувальних конструкцій доцільно виконувати з ефективною багатошаровою стіновою системою. Зокрема, зовнішні стіни можуть бути з керамічних блоків з обшивкою мінераловатними плитами та вентиляльованими фасадами. У регіонах із великою кількістю опадів і перепадами температур такий фасад сприяє зниженню конденсаційної вологи у стіні, покращенню звукоізоляції та полегшенню конструкції. В якості облицювання можливе використання дерев'яних панелей, керамограніту або природного каменю, гармонізованих з навколишнім середовищем. Шар теплоізоляції становить не менше 150-200 мм у відповідності до сучасних вимог ДБН щодо опору теплопередачі. Усі вузли фасадів проектуються з урахуванням повного пароізоляційного та вітрового захисту.

Покриття запроєктоване двосхилове або багатосхилове із дерев'яними або металевими фермами, утеплене мінеральною ватою та покрите фальцевим металом, композитною металочерепицею або дерев'яним гонтом — залежно від стилістики об'єкта. **Водостічна система** повинна бути відкритою з можливістю підігріву жолобів для уникнення обмерзання взимку. **Вентиляційні шахти та димоходи** виводяться вище рівня коника з урахуванням вітрового напору та турбулентності.

Перекрыття міжповерхові виконуються переважно з монолітного або збірно-монолітного залізобетону, з урахуванням необхідних звукоізоляційних вставок та ущільнень. У номерах і житлових приміщеннях додатково передбачається «плаваюча підлога» з елементами звукоізоляції та демпфування. Стеля може бути фальш-стелею на підвісних системах, що дозволяє зручно розміщувати комунікації.

Особлива увага приділяється технічним системам інженерного забезпечення. **Водопостачання** реалізується через підключення до локального водозабору з бурових свердловин, із системами очистки та накопичення. **Каналізаційна система** передбачає використання локальних очисних споруд біологічної дії, що є найкращим

рішенням у сільських умовах без централізованої каналізації. **Опалення готелю** реалізується за допомогою теплового насоса з геотермальним контуром або системи повітря-вода, комбінованої з електрокотлом. Це забезпечує екологічність, енергоефективність та відповідність сучасним стандартам «зеленого» будівництва. **Вентиляція приміщень** – механічна з рекуперацією тепла, у поєднанні з природною вентиляцією у теплий період року. **Електропостачання** організовується через підключення до місцевої мережі з резервним дизель-генератором, а також із частковим застосуванням сонячних панелей на даху або господарській будівлі для освітлення спільних зон.

Конструктивні рішення в інтер'єрі також повинні сприяти створенню комфортного середовища для відпочинку. Використання дерев'яних оздоблювальних матеріалів, відкритих дерев'яних балок, великоформатного скління з теплозберігаючими властивостями створює відчуття зв'язку з природою. Панорамні вікна із дво- або трикамерними склопакетами на алюмінієвому профілі з термовставкою гарантують надійність, герметичність і теплоізоляцію. У санвузлах і технічних приміщеннях передбачені водонепроникні перегородки з керамоблоку або гіпсобетону, з обробкою керамічною плиткою.

Транспортно-пішохідна інфраструктура готелю враховує рельєф і забезпечує зручний під'їзд до кожного об'єкта. Технологічні рішення передбачають укріплення укосів, улаштування підпірних стін із габіонів або армованого ґрунту. Усі проходи, доріжки, під'їзди виконуються з дренажних покриттів – бруківки на піщано-гравійній подушці, щебневих або плиткових покриттів. Додатково передбачено системи зовнішнього освітлення з LED-світильниками, автоматизованими системами керування та датчиками руху.

Таким чином, конструктивно-технічні рішення готелю ґрунтуються на принципах безпеки, функціональності, енергоефективності та екологічності. Вони відображають взаємозв'язок сучасних технологій із природним середовищем та архітектурною традицією регіону, забезпечуючи при цьому високий рівень комфорту для гостей. Створення гармонійної архітектурно-конструктивної моделі дозволяє інтегрувати готель у природний ландшафт, сприяючи розвитку рекреаційної інфраструктури та збереженню автентичного образу регіону забудови.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

У результаті проведеного аналізу в межах розділу II визначено основні чинники, що формують архітектурно-планувальну організацію курортних готелів.

Зокрема, у пункті 2.1 **розглянуто вплив низки факторів** — природно-кліматичних, соціально-економічних, культурних та туристичних на формування готельної інфраструктури. Особлива увага приділяється специфіці розташування в умовах гірського регіону, де важливу роль відіграє рельєф, наявність рекреаційних ресурсів, екологічна складова та транспортна доступність. У контексті розвитку туризму це дозволяє сформувати типологічно гнучкі готельні структури, адаптовані до місцевих особливостей.

У пункті 2.2 здійснено систематизацію функціональної організації курортних готелів, де охарактеризовано основні типи приміщень, їх склад і параметри. **Виділено основні функціональні зони** — проживання, обслуговування, рекреації, харчування, адміністративна й допоміжна — з урахуванням особливостей їх взаємодії. Такий підхід дозволяє досягти функціональної логіки й ефективного просторового розміщення, що сприяє комфортному перебуванню гостей.

У пункті 2.3 **розглянуто прийоми планувальних рішень**, зокрема принципи зонування, терасування територій із перепадами висот, орієнтації будівель за сторонами світу, забезпечення інсоляції й візуальних зв'язків з навколишнім середовищем. Використання модульності, каскадної забудови та внутрішніх дворів дозволяє створити архітектурно виразні й адаптивні просторові структури, що гармоніюють із природним ландшафтом.

Пункт 2.4 **присвячено конструктивно-технічним рішенням**, що враховують умови гірської місцевості, кліматичні навантаження та екологічні вимоги. Обґрунтовано доцільність застосування сучасних збірних і монолітних конструкцій, місцевих будівельних матеріалів (дерево, камінь), а також впровадження енергоефективних технологій, зокрема «зелених» дахів, вентиляційних фасадів та систем автономного енергозабезпечення.

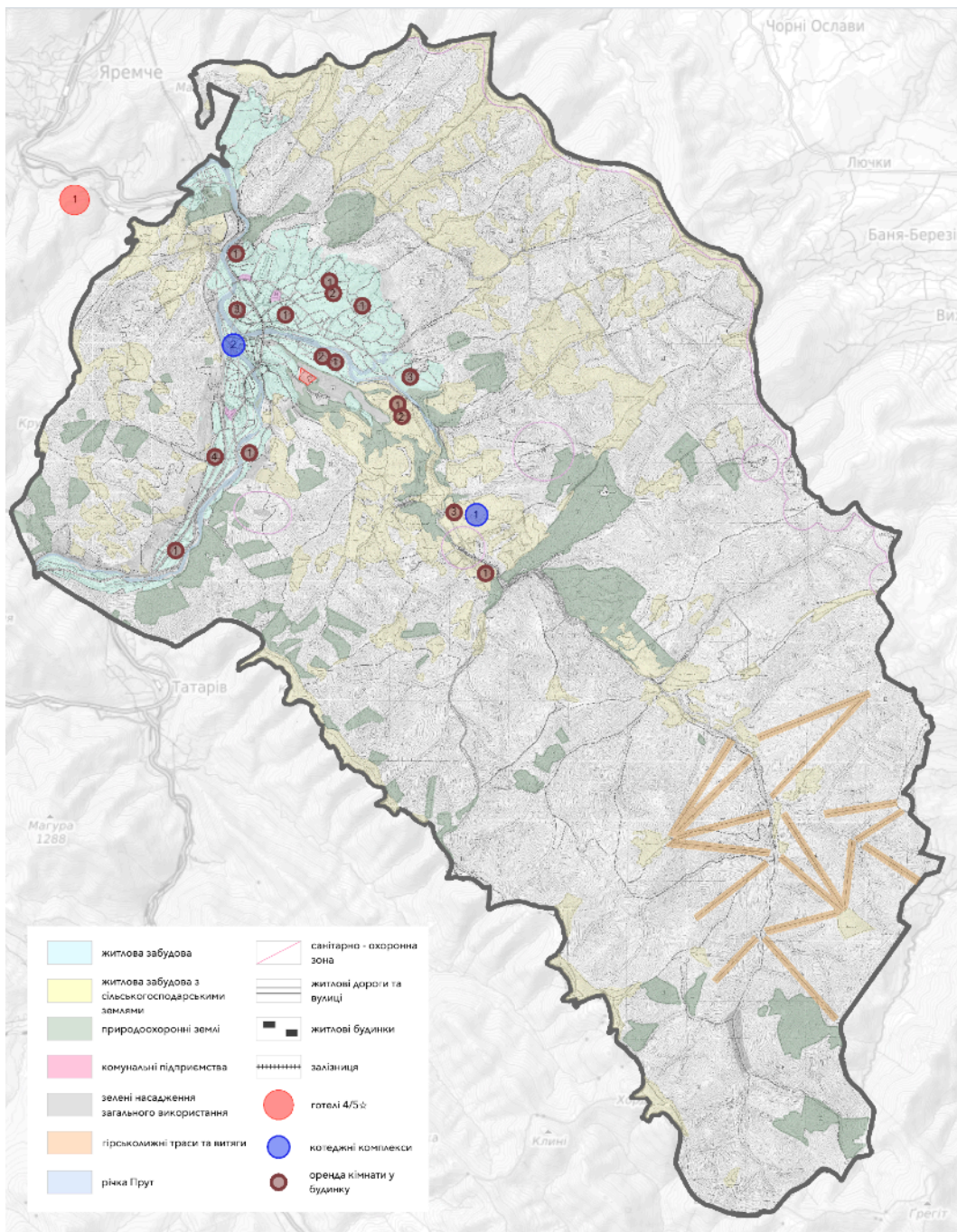
Узагальнюючи результати аналізу, можна зробити висновок, що архітектурно-планувальна організація курортних готелів має базуватися на принципах

адаптивності до природного середовища, функціональної доцільності, культурної відповідності та інженерної обґрунтованості. Комплексний підхід до формування об'ємно-просторових рішень у поєднанні з глибоким містобудівним аналізом дозволяє створювати ефективні, стійкі та привабливі готельні об'єкти, які гармонійно інтегруються в ландшафт і сприяють розвитку туристичного потенціалу регіону.

РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ (на прикладі с.Микуличин, Івано-Франківської області)

3.1 Містобудівне обґрунтування

Містобудівне обґрунтування є невід’ємним етапом процесу архітектурного проектування, що забезпечує комплексний аналіз просторових, функціональних, соціальних, екологічних та інженерних передумов для розміщення нового об’єкта забудови. Воно дозволяє оцінити доцільність і перспективність освоєння території,

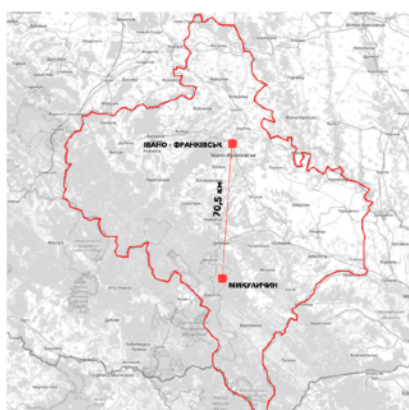

Генеральний план села Микуличин

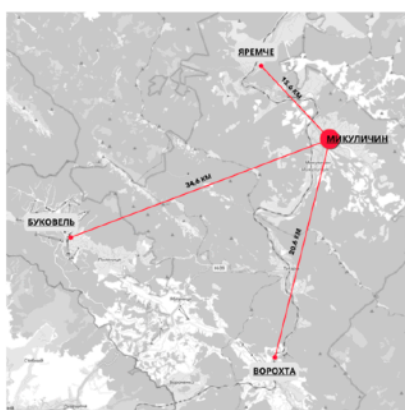
узгодженість із чинними містобудівними нормативами, відповідність об’єкта навколишньому середовищу, а також визначити інтеграційні можливості забудови в існуючу інфраструктурну й ландшафтну структуру населеного пункту. В умовах

розвитку готельної інфраструктури особливе значення мають принципи раціонального використання території, збереження природних ресурсів та формування комфортного і безпечного середовища для відпочинку.

Село Микуличин, розташоване в Івано-Франківській області, є одним із найбільших сіл України та водночас перспективним туристичним центром Карпатського регіону. Його унікальне природне розташування, багата рекреаційна база, близькість до гірськолижних курортів (зокрема, Буковелю та Ворохти), чисте повітря, річка Прут, а також етнокультурна спадщина регіону формують високий потенціал для розвитку готельного будівництва. Таким чином, обрана ділянка у межах сільської території має усі передумови для розміщення курортного готелю,

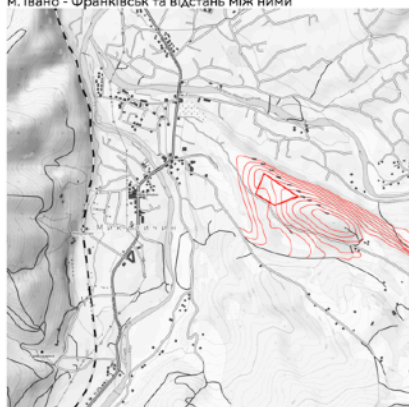
Карта Івано-Франківської області із позначенням с. Микуличин, м. Івано - Франківськ та відстань між ними

Відстань до прилеглих курортів

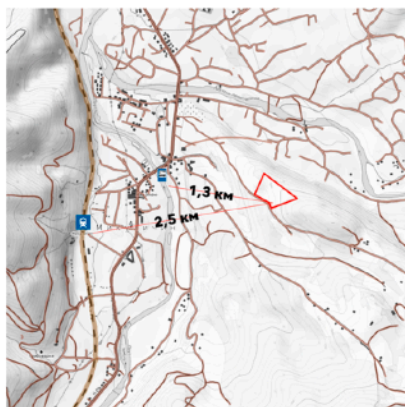

Існуючі 4-х зіркові готелі з басейнами

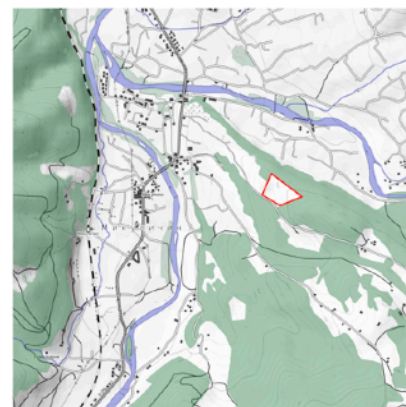

Ситуаційний план

онола: ст.гр. АБСм-23-2Б Соломенко В.В.

Транспортна схема

Зонування території

Аналіз інфраструктури

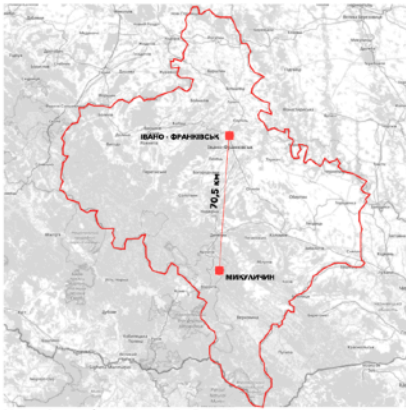
орієнтованого на різні категорії відвідувачів — від індивідуальних туристів до організованих груп.

Територія проектування характеризується складним гірським рельєфом, що зумовлює потребу в детальному інженерно-геологічному аналізі ділянки для вибору

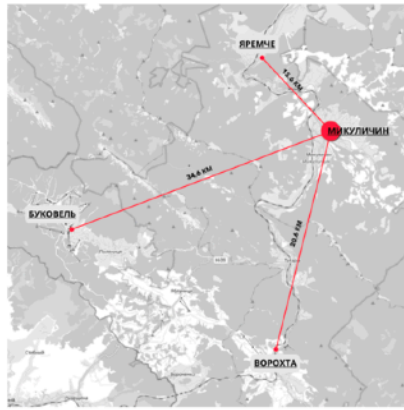
раціональної планувальної структури та конструктивних рішень. Незважаючи на складність рельєфу, дана особливість надає можливість створити виразну об'ємно-просторову композицію готелю з панорамними краєвидами та зонуванням за принципами терасування. Відповідно до **ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічно небезпечних районах України»**, село Микуличин не належить до переліку населених пунктів, розташованих у сейсмічнонебезпечних зонах, що дозволяє уникнути складних конструктивних обмежень при проектуванні будівель [2].

У контексті сучасного підходу до містобудівного планування особливу роль відіграє концепція сталого розвитку — збереження екосистем, енергоефективність, мінімальне втручання у природний ландшафт і використання екологічно чистих матеріалів. Архітектурні рішення мають гармонійно поєднувати сучасні функціональні вимоги із традиційними карпатськими архетипами, використовуючи локальні матеріали — дерево, камінь, мідь, що дозволяє підсилити ідентичність об'єкта.

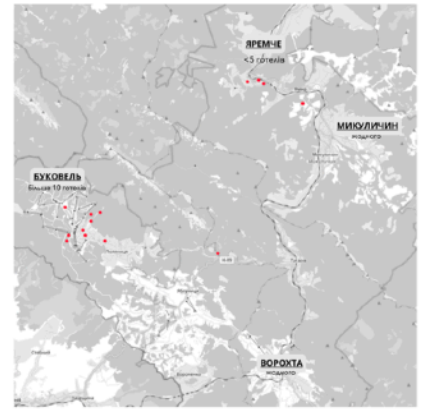
Важливим чинником при містобудівному обґрунтуванні є **аналіз транспортної доступності**. Село Микуличин має вигідне розташування вздовж автомобільної дороги Н-09 (Мукачево – Львів), яка проходить через усе село та забезпечує зручний зв'язок з Івано-Франківськом, Яремче, Татаровом, Буковелем, Верховиною та іншими туристичними об'єктами. Відстань від обраної ділянки до дороги Н-09 становить близько 1,5–2 км, що забезпечує оперативний доступ до основних магістралей. Час у дорозі до Яремче становить орієнтовно 10 хвилин, а до гірськолижного курорту Буковель — близько 40 хвилин. У селі функціонує автобусне сполучення, що забезпечується як регулярними маршрутами, так і приватними перевізниками. Крім того, в Микуличині є залізнична станція, що підвищує туристичну привабливість населеного пункту, дозволяючи зручно діставатися з інших міст, зокрема з Івано-Франківська та Львова. Ближчі залізничні вузли — Яремче та Івано-Франківськ — надають можливість пересадки на поїзди далекого сполучення.

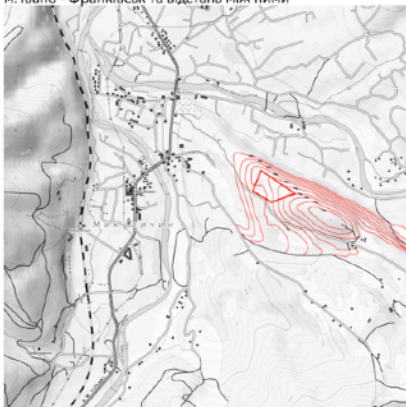
Карта Івано-Франківської області із позначенням с. Микуличин, м. Івано - Франківськ та відстань між ними

Відстань до прилеглих курортів

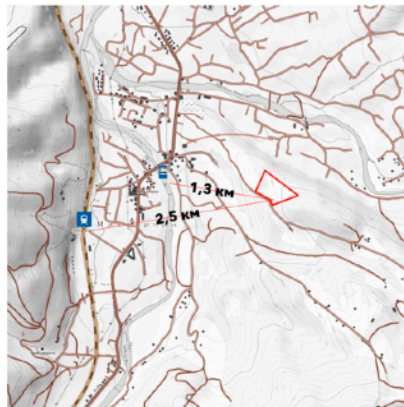

Існуючі 4-х зіркові готелі з басейнами

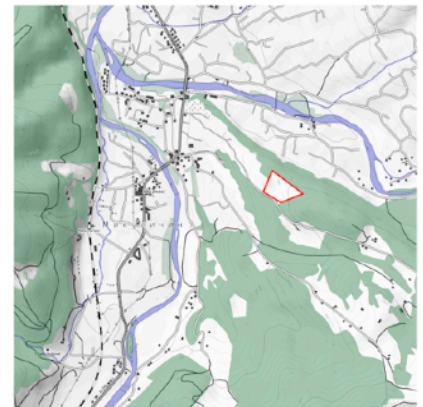
Ситуаційний план

снала: ст.гр. АБСм-23-2Б Соломенко В.В.

Транспортна схема

■ дороги загального використання
■ залізничний шлях
■ залізнична станція Микуличин
■ авто-станція Микуличин

Зонування територій

■ річка Прут
■ землі зони загального користування
■ заповідні території
■ житлові/промислові території

Аналіз транспортної доступності

З урахуванням орієнтації села на активний і екологічний туризм, **важливими є також пішохідні й велосипедні маршрути**, що пролягають через гірські масиви, лісові зони та уздовж річки Прут. Обрана ділянка має потенціал для інтеграції в систему туристичних екостежок, що є додатковою перевагою при формуванні концепції курортного готелю.

Аналіз туристичної інфраструктури свідчить про високий рівень розвитку базових послуг: у селі функціонують численні приватні садиби, мініготелі, котеджі, а також автентичні ресторани й колиби. Туристичний потенціал Микуличина посилюють природно-рекреаційні ресурси — річка Прут, водоспади (Женецький, Гук у Татарові), а також пішохідні маршрути на вершини Говерла, Хом'як, Синяк і Довбушанка. Крім зимових видів спорту, туристи активно відвідують село у літній період, коли популярні велотури, кінні прогулянки, байдаркові сплави, походи та екскурсії.

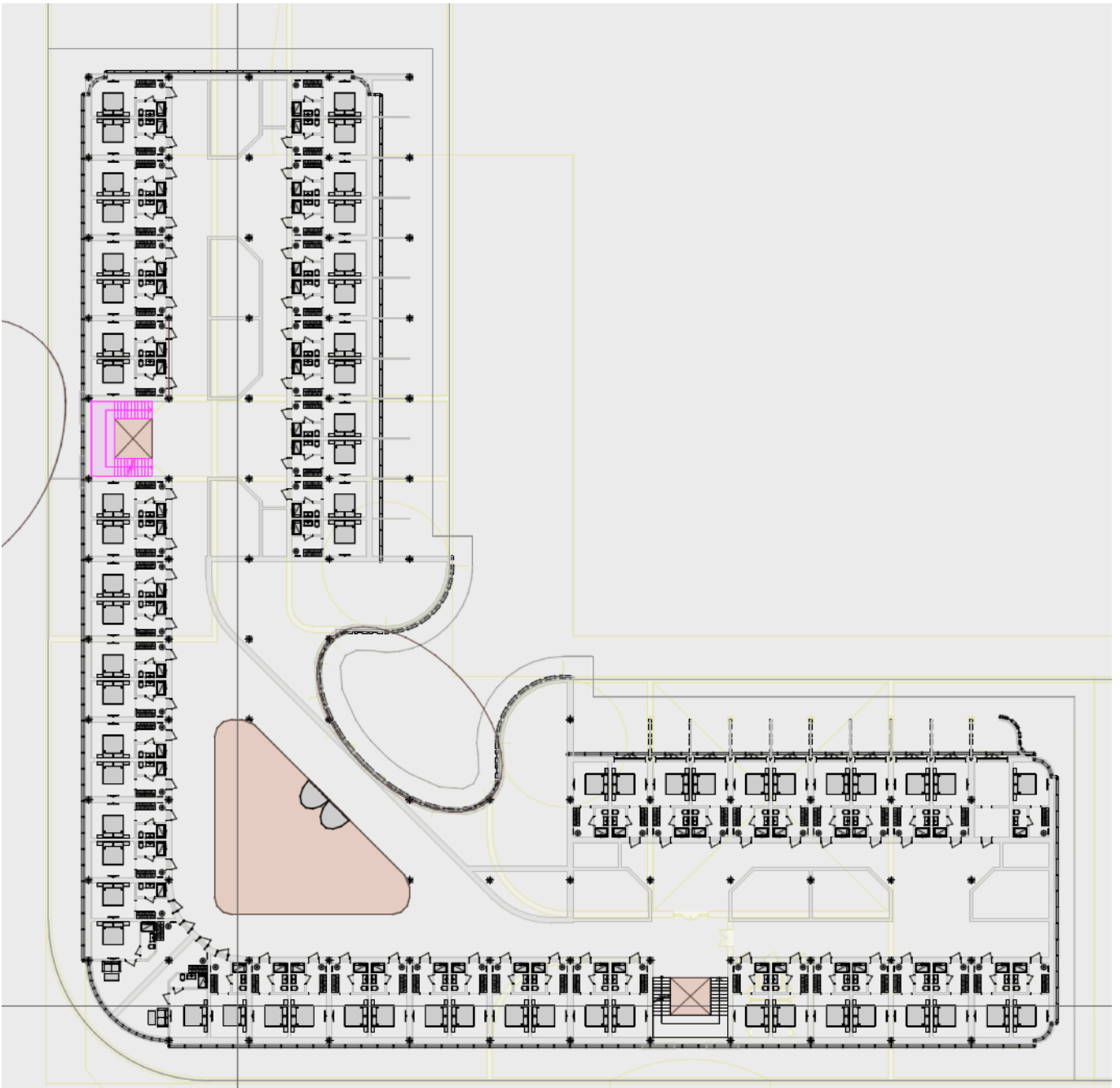

Рис. 3.2.1. План 1-го поверху

Село також має культурно-історичну цінність — церква Святого Миколая XIX століття, що є прикладом дерев'яної гуцульської архітектури, а також музей-скансен гуцульської культури, що зберігає традиції, ремесла та побут місцевого населення.

Отже, результати містобудівного аналізу підтверджують доцільність розміщення курортного готелю на обраній ділянці у селі Микуличин. Комплексна оцінка природно-кліматичних, інфраструктурних, соціально-культурних та функціональних чинників свідчить про високий потенціал розвитку території

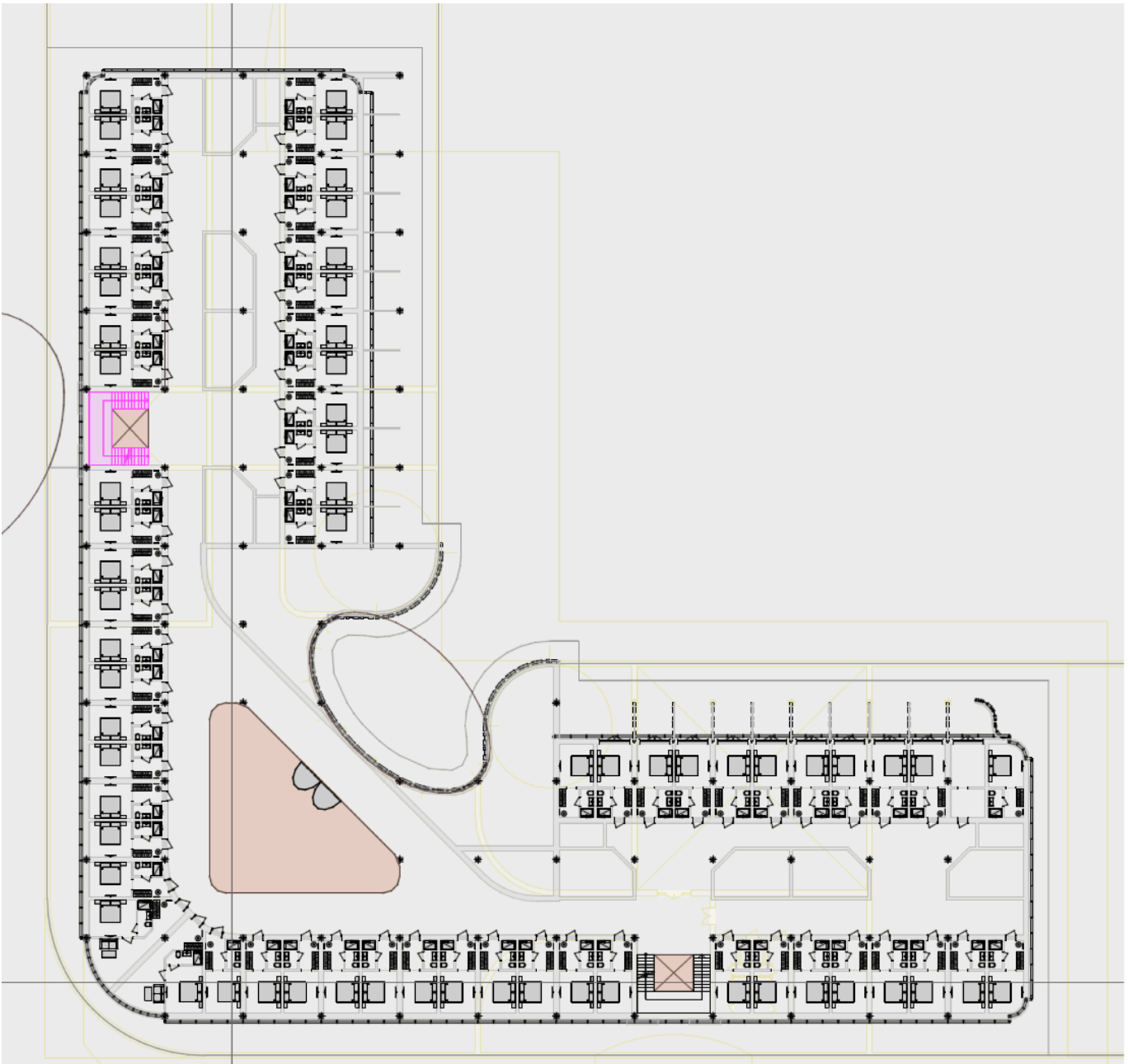

Рис. 3.2.2. План типового поверху

відповідно до сучасних принципів архітектурно-планувальної організації курортного середовища.

3.2 Функціонально-планувальна структура

Функціонально-планувальна структура курортного готелю в умовах села Микуличин формувалася на перетині вимог сучасного комфорту, адаптації до природного середовища Карпат і гнучкого реагування на сезонність експлуатації. Готельний комплекс запроектовано з урахуванням змішаного функціонального навантаження, розміщення різнохарактерних просторів — від рекреаційних і

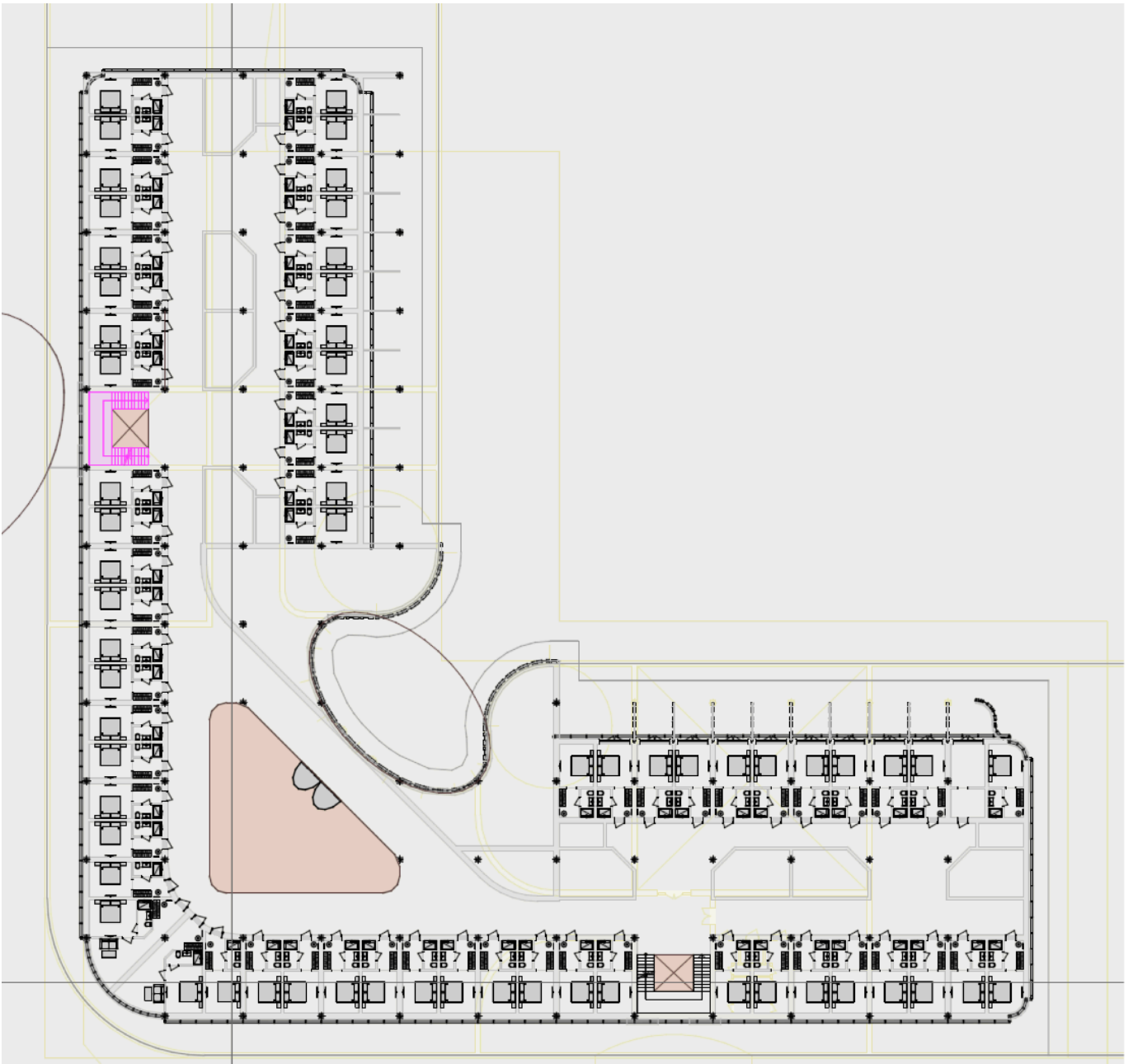

Рис. 3.2.2. План підземного паркінгу на -2 поверсі

медичних до житлових і обслуговуючих — що потребувало чіткої логіки зонування та водночас гнучкості у трансформації.

Враховуючи розташування ділянки в гірському середовищі з наявним перепадом рельєфу та розкішними панорамними краєвидами, **було обрано комбіновану функціонально-планувальну схему з елементами павільйонної структури**. Такий підхід дозволяє поєднати централізовану функціональну логіку — в межах основного ядра громадських просторів — із децентралізацією житлового

блоку, що створює відчуття приватності, автономії номерів і максимального наближення до природного середовища.

У проєкті виокремлено **три основні функціональні зони**: зона загального користування, житлова зона (номерний фонд) та технічна зона. Загальнодоступна частина готелю, розташована на 1-2 поверхах, включає в себе вхідну групу з просторим лобі, рецепцією, рестораном, кухнею, адміністративним блоком, спортивною залом, медичним і СПА-блоками, конференц-залом та іншими просторами громадського призначення. Особливу увагу приділено зв'язкам між цими зонами: вони логічно розміщені у єдиному блоці, забезпечуючи зручну навігацію та інтуїтивне сприйняття. Усі входи мають акцентні світлопрозорі фасади, які відіграють важливу роль у візуальному відкритті готелю до ландшафту та підкреслюють відкритість і сучасність об'єкта.

Житлова зона — це 3-5 поверхи, які утворюють кільцеву структуру з виходом на індивідуальні тераси. Завдяки терасуванню корпусів та особливому розміщенню номерів, кожен гість має змогу насолоджуватися неповторними видами на гірські хребти, ліси та річку Прут. Планувальна структура номерного фонду передбачає широкий діапазон типів номерів — від стандартних до апартаментів, президентських люксів та номерів для маломобільних груп населення. Таке зонування забезпечує комфорт та приватність, враховуючи індивідуальні потреби гостей. Блоки номерів ізольовано від гучних громадських просторів, що створює сприятливе середовище для відпочинку.

Особливу роль у формуванні функціональної структури відіграє ландшафтна інтеграція. Завдяки використанню природного рельєфу вдалося розмістити паркінг на -1 та -2 рівнях, частково заглиблених у землю, не порушуючи природний обрис території. Таке рішення не лише зберігає візуальну легкість комплексу, але й дозволяє ефективно використовувати площу ділянки без надмірного ущільнення забудови. Терасовані рівні повторюють природний нахил схилу, дозволяючи уникати масивних відсипань і порушення ґрунтів.

З урахуванням сезонного характеру туристичного потоку, структура готелю передбачає змінну функціональність окремих зон. Приміром, відкриті тераси, альтанки або простори літнього користування можуть трансформуватись у зимові

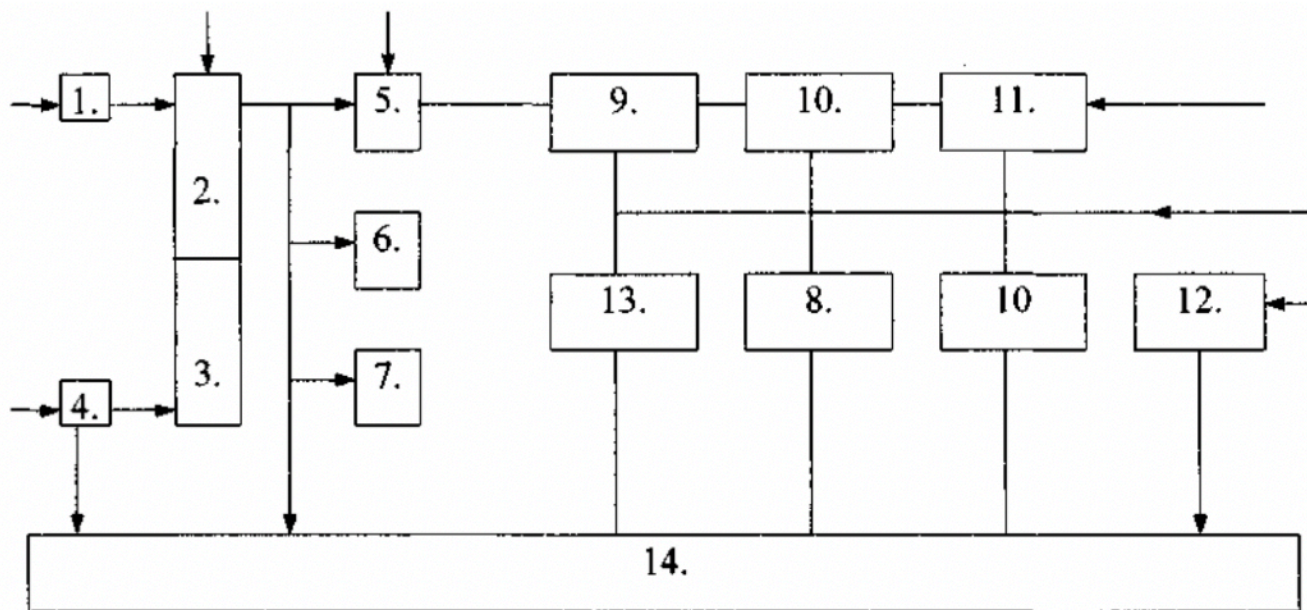

Рис. 3.3.1. Аксонометрія спортивного комплексу, вид з висоти пташиного

павільйони або бути частково засклені за допомогою мобільних конструкцій. Також деякі внутрішні простори — наприклад, конференц-зал — можуть використовуватись як кінотеатр, лекційний зал чи виставкова площа в міжсезоння. Спортивний блок обладнано як для літніх занять (зовнішні тренажери, велосипедні тури), так і для зимових активностей (сховища для спорядження, зони сушіння, фітнес-зал).

Павільйонна логіка розміщення житлових блоків і часткова децентралізація окремих функціональних груп дозволяє створити своєрідну «готельну екосистему», де кожна функція має логічне місце, природну прив'язку до ландшафту і візуально не перевантажує територію. Наприклад, лікувальний блок орієнтовано на схід, де вранці прогрівається повітря, що створює приємний мікроклімат, а SPA-блок — на захід, де в другій половині дня є тепле світло для відкритих терас і джакузі.

Таким чином, функціонально-планувальна структура курортного готелю в Микуличині поєднує логіку компактності з відкритістю, забезпечує гнучкість використання протягом усього року та враховує особливості рельєфу й природи Карпат. Такий підхід дозволяє створити готель, що не лише відповідає сучасним функціональним вимогам, але й гармонійно вбудовується у ландшафт, зберігаючи його цінність і підкреслюючи архітектурну виразність об'єкта.

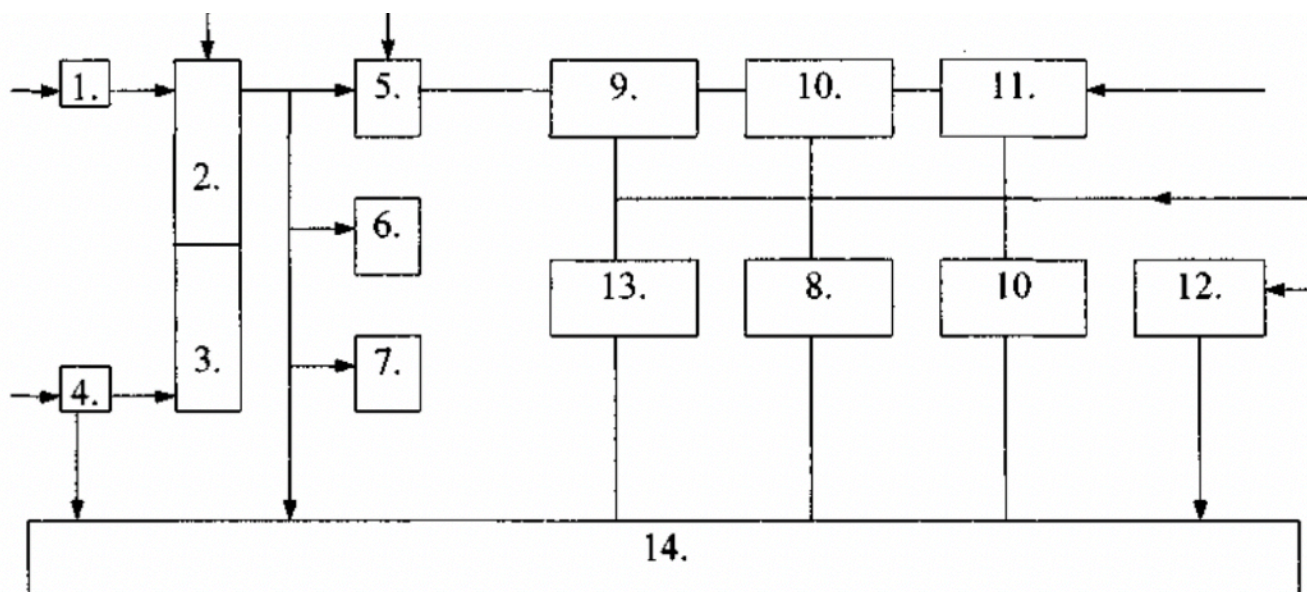

Рис. 3.3.2. Перспективне зображення

3.3 Об'ємно-просторове та конструктивні рішення

Проектоване об'ємно-просторове рішення курортного готелю у селі Микуличин Івано-Франківської області формувалося з урахуванням ландшафтних особливостей ділянки, сучасних тенденцій у готельному будівництві, функціональних вимог до рекреаційного комплексу та адаптації до природного середовища гірської місцевості Карпат. Координати розміщення об'єкта (48.4003686, 24.6132558) дозволяють інтегрувати будівлю в мальовниче довкілля, надаючи акцент на панорамні краєвиди, доступ до природних ресурсів та високий туристичний потенціал регіону.

Будівля має г-подібну форму, що охоплює внутрішнє озеленене подвір'я, забезпечуючи приватність номерів та створюючи затишний простір для відпочинку гостей. Основна композиційна ідея полягає у поєднанні об'ємів різної висоти в єдину терасовану структуру, яка «сповзає» схилом, враховуючи природний рельєф ділянки. Такий підхід дозволяє зменшити візуальний вплив будівлі на ландшафт, створюючи комфортне середовище як для гостей, так і для місцевих жителів.

Готель складається з п'яти поверхів, два з яких є підземними — -1 та -2 рівні, де передбачено підземний паркінг із організацією зручного заїзду та евакуаційних маршрутів. Поверхи 1-2 — це рівні активного громадського життя, які об'єднують вхідну групу, рецепцію, вестибюльний хол, адміністративний блок, ресторан з

Житлові поверхи 3-5 поділені на блоки з урахуванням вертикальної та горизонтальної комунікації. На кожному поверсі розташовані стандартні номери, номери типу люкс, апартаменти, президентський номер, а також номери, адаптовані для маломобільних груп населення. Усі приміщення забезпечені природним освітленням і виходами на індивідуальні балкони або тераси.

Тераси виконані як елементи зелених дахів нижчого рівня, що дозволяє створювати приватні рекреаційні простори для гостей та інтегрувати озеленення у структуру будівлі. Такий підхід сприяє терморегуляції фасадів і сприятливому мікроклімату. В оздобленні терас використовуються дерев'яні настили, перегородки з перфорованого металу та висадка місцевих рослин.

У формуванні фасадного рішення за основу було взято приклад «Shopping Roof Apartments» (Bohinjska Bistrica, Словенія) від бюро Ofis Arhitekti та архітекторки Йелки Солмаєр. Подібно до словенського прикладу, будівля готелю в Микуличині має багаторівневу терасовану структуру, глибокі лоджії, ритмічну сітку фасадів та акцент на природні матеріали — дерево, камінь, скло. Візуальна м'якість ліній у поєднанні з чіткою геометрією надає комплексу відчуття легкості та сучасності.

Фасади планується виконати у світло-сіро-бежевій гамі з використанням вертикального дерев'яного рейкового облицювання, прозорих скляних балюстрад, елементів зеленої архітектури — у тому числі «живих» стін у зонах спа та конференц-залу. Перші два поверхи матимуть підвищену висоту (до 4,2 м) з повністю прозорими стінами у зонах входу та вестибюлів, що забезпечить максимальний зв'язок з довкіллям.

Конструктивні рішення

Проектування конструктивних рішень для курортних готелів у малих містах і селищах — це складна й відповідальна задача, яка потребує комплексного підходу до всіх складових будівельного процесу. В умовах специфічних геоморфологічних характеристик територій, зокрема в гірських або передгірських регіонах, конструктивні рішення повинні бути адаптовані до викликів природного середовища, таких як значні перепади висот, активні зсувні процеси, підвищена вологість ґрунтів, ризик підтоплень, сезонні зміни клімату. Водночас вони мають

відповідати сучасним вимогам до довговічності, енергоефективності, екологічності та комфортності середовища. У цьому контексті конструктивні рішення розглядаються не лише як технічна основа об'єкта, а як частина архітектурно-просторової моделі, що гармонійно вписується в ландшафт і сприяє сталому розвитку території.

Основу будь-якої будівлі становить її фундамент, і для курортного готелю у складних умовах найдоцільніше застосовувати пальово-ростверкову систему. Вибір типу фундаменту завжди залежить від конкретного геологічного звіту, однак у випадках високої вологості ґрунтів та наявності нестабільних шарів перевага надається буронабивним палям з розширенням на нижньому кінці. Таке рішення забезпечує ефективне передавання навантаження на щільні шари та мінімізує осадку споруди. Ще однією важливою складовою є система гідроізоляції фундаменту. Сучасні матеріали, такі як бітумно-полімерні чи цементно-полімерні обмазувальні системи, дозволяють досягти високої водонепроникності й довговічності. Обов'язковим є влаштування дренажу по периметру будівлі та вертикального планування території з метою відведення талої і дощової води, що запобігає перезволоженню ґрунтів у підфундаментному просторі та зберігає стабільність несучої основи.

Каркас будівлі рекомендується проєктувати як монолітний залізобетонний. Монолітно-каркасна система з бетону класу не нижче В25 дозволяє досягти просторової жорсткості, високу несучу здатність і добру теплову інерцію — тобто властивість акумулювати тепло в холодну пору року й утримувати прохолоду влітку. Це особливо важливо для забезпечення енергоефективності готелю. У районах з підвищеною сейсмічною активністю (7–8 балів) проєктом передбачається посилене армування вертикальних елементів, застосування сеймопоглинаючих закладних елементів, гнучких з'єднань між конструктивними блоками та деформаційних швів, що підвищують сейсмостійкість споруди. Усі основні несучі елементи каркасу формуються в системі просторової жорсткості, де взаємодіють ригелі, колони, ядра жорсткості та перекриття.

Заповнення зовнішніх огорожувальних конструкцій виконується з багат шарових стінових систем, що відповідають сучасним вимогам до

теплозахисту, звукоізоляції та паропроникності. Як основний матеріал для стін рекомендуються керамічні блоки з зовнішнім утепленням з мінераловатних плит товщиною 150–200 мм та влаштуванням вентилязованого фасаду. Така система ефективно справляється з сезонними температурними коливаннями, знижує ризик утворення конденсату всередині стіни та покращує акустичний комфорт. Вентильований фасад, облицьований деревом, керамогранітом або природним каменем, не тільки виконує захисну функцію, але й створює візуальний зв'язок з природним середовищем. Усі вузли стінових систем проєктуються з урахуванням пароізоляції, вітрозахисту та безперервності шару теплоізоляції, що відповідає нормам ДБН щодо опору теплопередачі.

Покриття будівлі найчастіше запроектоване як двосхилове або багатосхилове з дерев'яними або металевими фермами. Це рішення не лише відповідає традиціям архітектури гірських регіонів, але й дозволяє ефективно відводити опади. Утеплення покрівлі виконується мінеральною ватою товщиною не менше 200 мм, а як покриття використовуються фальцева покрівля, металочерепиця або дерев'яний гонт, залежно від стилістики об'єкта. Обов'язково передбачається відкрита водостічна система з підігрівом жолобів і труб, що запобігає утворенню криги взимку. Усі вентиляційні шахти та димоходи виводяться вище конька даху з урахуванням аеродинаміки вітрових потоків.

Міжповерхові перекриття виконуються з монолітного або збірно-монолітного залізобетону з інтегрованими звукоізоляційними шарами. У житлових приміщеннях застосовується конструкція «плаваючої підлоги» — шар гідроізоляції, тепло- і звукоізоляції, бетонна стяжка, що дозволяє зменшити шумове навантаження та створити комфортне середовище для проживання. Фальш-стелі з гіпсокартону або інших матеріалів монтуються на підвісних системах, що забезпечує зручність у розміщенні інженерних комунікацій і забезпечує візуальну естетику простору.

Інженерне забезпечення є невід'ємною складовою конструктивних рішень. Водопостачання організовується через локальні джерела — бурові свердловини з установками фільтрації та накопичення. Каналізація проєктується автономною, з використанням локальних очисних споруд біологічної дії, що забезпечують високу якість очищення стічних вод і не шкодять довкіллю. Опалення здійснюється за

допомогою теплових насосів (типу «повітря–вода» або геотермальних), у поєднанні з електрокотлами як резервним джерелом тепла. Це дозволяє досягти високого рівня енергоефективності та відповідає стандартам «зеленого» будівництва. Вентиляція механічна, з рекуперацією тепла, з можливістю переходу на природну вентиляцію в теплий період року. Електропостачання реалізується за рахунок підключення до місцевої мережі з резервним дизель-генератором, а також з використанням сонячних панелей на даху або на технічних будівлях для забезпечення частини потреб у споживанні електроенергії.

У внутрішньому середовищі готелю конструктивні елементи також відіграють важливу роль. В оздобленні інтер'єру доцільне використання натуральних матеріалів, зокрема дерева, що створює теплу й затишну атмосферу. Відкриті дерев'яні балки, дерев'яні панелі, великоформатне скління сприяють формуванню емоційного зв'язку з навколишньою природою. Панорамні вікна на алюмінієвому або дерев'яно-алюмінієвому профілі з термовставками та трикамерними склопакетами забезпечують належний рівень теплоізоляції та світлопроникності. Перегородки у вологих приміщеннях — із водостійких матеріалів (керамоблок, гіпсобетон) з облицюванням керамічною плиткою.

Транспортно-пішохідна інфраструктура враховує складність рельєфу, забезпечуючи зручний доступ до кожного корпусу. Підпірні стіни з габіонів або армованого ґрунту стабілізують укоси. Доріжки, під'їзди й проходи виконуються з дренажних покриттів — бруківки на піщано-гравійній подушці, щебеню або бетонних плит. Вуличне освітлення організовується з використанням LED-світильників із системами автоматичного вмикання за наявності руху, що сприяє зменшенню енергоспоживання.

Запроектоване об'ємно-просторове рішення курортного готелю формує архітектурно виразний і функціонально зручний об'єкт, інтегрований у природне середовище гірської місцевості. Композиція терасованих об'ємів, світлопрозорі фасади у зонах входу, гнучка структура внутрішніх просторів і типологічна різноманітність номерного фонду сприяють створенню унікального архітектурного образу сучасного рекреаційного готелю європейського рівня.

3.4 Інтер'єрні рішення

Інтер'єрне рішення запроєктованого курортного готелю в селі Микуличин є безпосереднім продовженням його об'ємно-просторової структури й фасадної концепції. Архітектурна цілісність комплексу забезпечується тісною єдністю зовнішнього вигляду будівлі та її внутрішнього оформлення. Основна ідея інтер'єру базується на використанні природних матеріалів — дерева, металу, каменю та текстилю — з метою створення теплих, тактильно приємних і візуально гармонійних просторів, що відповідають духу гірської місцевості Карпат, де розташований готель. В інтер'єрі переважає концепція відкритості, світла та простору, що перегукується з рішенням світлопрозорих фасадів у вхідних зонах і з відкритими терасами, інтегрованими у структуру житлових поверхів.

Громадські простори готелю — вестибюль, хол, ресторан, лобі-бари, лаунж-зони — розміщені переважно на перших двох поверхах, які також включають адміністративну частину, оздоровчі та спортивні зони. В інтер'єрі цих приміщень домінує тепла кольорова палітра, натхненна природними тонами: відтінки медового дуба, пісочного бежевого, сланцево-сірого та глибокого зеленого, що асоціюються з місцевими лісами, каменем та мохом. В основі стилістики — сучасна інтерпретація скандинавського та альпійського дизайну з додаванням локальних етнічних мотивів у текстилі, декорі та меблях.

У вестибюлі центральне місце займає зона рецепції, оформлена масивними дерев'яними панелями та декоративними елементами з чорненого металу. Стильні, мінімалістичні меблі контрастують із фактурними поверхнями з натурального каменю, які використовуються у підлоговому покритті та облицюванні колон. Простір наповнений природним світлом завдяки світлопрозорим фасадам і великим панорамним вікнам, які виходять на внутрішнє подвір'я готелю та гірські ландшафти. Освітлення є ключовим елементом атмосфери: перевага надається вбудованим лінійним світильникам, точковим акцентам та підсвітці дерев'яних панелей, що підкреслює текстуру матеріалів.

Ресторан і лаунж-зони оформлені відповідно до загальної концепції: використання м'яких тканин у пастельних кольорах, м'яких меблів з глибокою

посадкою, дерев'яних меблевих груп з простими формами. Декор є стриманим, з акцентом на природні елементи — сухі гілки, кам'яні вставки, текстиль з льону та вовни. У ресторані передбачено камін як візуальний та функціональний центр простору. Це місце стає символом домашнього затишку, що формує атмосферу спокою та тепла.

Особливу увагу приділено оформленню **оздоровчої та спортивної зони**, яка включає СПА-блок, басейн, фітнес-зали та зони релаксації. Тут також використовуються дерев'яні рейки як декоративні та акустичні елементи, металеві каркаси для перегородок із скляними вставками, а також кам'яне облицювання у вологих зонах. Тепле освітлення та природні аромати — ефірні олії, деревина, текстиль — посилюють відчуття гармонії з природою. У лікувальному блоці, де здійснюються процедури з використанням місцевих мінеральних ресурсів, передбачено стерильну, але при цьому теплу атмосферу за рахунок поєднання світлого дерева та гіпоалергенного текстилю.

Номерний фонд, що розміщується на 3-5 поверхах, оформлений відповідно до класу номерів, але з дотриманням єдиної стилістичної лінії. **Стандартні номери** мають просте й функціональне планування, але в інтер'єрі використовується якісна дерев'яна підлога, текстиль з натуральних тканин, акценти з каменю у санвузлах. У номерах типу «люкс» та «апартаменти» простір зоновано на спальну, відпочинкову та робочу зони. Сучасні меблі виготовлені з масиву дерева та доповнені металевими елементами, що повторює матеріальне рішення фасадів. Візуальний контакт із зовнішнім середовищем підтримується завдяки широким панорамним вікнам та індивідуальним терасам, на які відкриваються виходи з номерів.

Президентський люкс має унікальний авторський дизайн, у якому поєднано індивідуальні декоративні рішення, ексклюзивний текстиль, елементи ручної роботи та унікальні освітлювальні прилади. Його оформлення демонструє гармонію між стриманою елегантністю та природною тактильністю, створюючи умови найвищого рівня комфорту та престижу. **Номери для маломобільних груп населення** адаптовані з урахуванням сучасних стандартів інклюзії: широкі дверні прорізи, безбар'єрні душові кабінки, спеціальні поручні та ергономічні меблі.

Загальне інтер'єрне рішення підкреслює головний задум — створення комфортного середовища, яке занурює людину в спокійний діалог з природою через використання матеріалів, світла, кольору та текстури. Відкритість планування, прозорість і простота об'ємів підсилюються внутрішнім середовищем, яке не домінує, а підтримує природне оточення. Відсутність зайвого декору, мінімалізм у деталях і якісні природні матеріали створюють атмосферу довіри, спокою і гармонії.

Таким чином, інтер'єрні рішення курортного готелю у Микуличині розроблені як логічне продовження його архітектурної концепції. Вони є складовою частиною єдиного образу, що виражає філософію сучасного курортного житла — відкритість, натуральність, інтелігентність простору та повага до контексту місцевості. Інтер'єр не лише слугує фоном для відпочинку, але і стає частиною досвіду перебування в готелі, розширюючи межі функціональності, естетики й сталого середовища.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

У підсумку аналізу та проєктного опрацювання особливостей формування курортних готелів, зокрема на прикладі села Микуличин Івано-Франківської області, можна зробити висновок, що архітектурно-планувальні та об'ємно-просторові рішення таких об'єктів тісно пов'язані з природним середовищем, ландшафтними умовами, туристичним потенціалом і культурними особливостями регіону.

Містобудівне обґрунтування показало, що Микуличин як гірське село із виразним природним рельєфом, сприятливим кліматом і сезонною динамікою туристичного потоку є оптимальним середовищем для розміщення готельного комплексу курортного типу. Територія ділянки має доступ до основних транспортних маршрутів, забезпечена інженерною інфраструктурою та водночас зберігає природну привабливість, що дозволяє розміщувати забудову з мінімальним втручанням у ландшафт.

Функціонально-планувальна структура запроєктованого курортного готелю сформована за комбінованою схемою з елементами павільйонної організації, що дає змогу забезпечити баланс між централізованими громадськими функціями та автономністю житлових блоків. Планування враховує сезонний характер

функціонування об'єкта — літній та зимовий туризм — шляхом гнучкої трансформації окремих приміщень і зон відповідно до потреб користувачів. Використання рельєфу, зонування номерного фонду з орієнтацією на краєвиди, поділ на активні та рекреаційні зони сприяє створенню комфортного середовища для гостей. Інфраструктура розміщена так, щоб зберегти приватність та тишу в житловій частині при зручному доступі до публічних просторів.

Об'ємно-просторове вирішення готелю передбачає багаторівневу композицію з поєднанням горизонтальних і вертикальних акцентів, яка природно вписується в навколишній ландшафт. Об'єкти згруповані терасовано, що дає змогу мінімізувати вплив на рельєф і водночас розкриває панорамні види з кожного блоку. В архітектурному образі домінують відкриті простори, природна легкість форм і зорові взаємозв'язки між внутрішнім та зовнішнім середовищем. Завдяки поєднанню прозорих фасадів, терас і навісів забезпечується ефект інтеграції архітектури з природою Карпат.

Конструктивні рішення базуються на поєднанні легких сучасних матеріалів (металу, клеєної деревини) з традиційними елементами, такими як камінь і натуральна деревина. Це дозволяє не лише досягти конструктивної надійності та енергоефективності, а й підкреслити регіональну ідентичність архітектури. Конструктивна схема враховує потребу у швидкому монтажі, адаптацію до кліматичних умов Карпат, а також мінімізацію впливу на довкілля.

Інтер'єрні рішення є логічним продовженням архітектурної концепції. Вони базуються на принципах просторової відкритості, використанні натуральних матеріалів, природного освітлення та зорового зв'язку з довкіллям. Дерево, камінь, текстиль, скло та метал у поєднанні з теплими природними кольорами формують атмосферу спокою, затишку й респектабельності. Особлива увага приділена трансформації інтер'єрів відповідно до сезонів — відкриті літні тераси перетворюються на зимові лаунж-зони, а мобільні перегородки дають змогу адаптувати простори під різні сценарії використання.

Отже, курортний готель у Микуличині, спроектований з урахуванням місцевих умов, природного рельєфу, краєвидів і традицій, демонструє сучасний підхід до формування об'єктів туристичної інфраструктури. Завдяки гармонійному поєднанню

функціональної доцільності, естетичної виразності та екологічної відповідальності, розроблена концепція відповідає принципам сталого розвитку та формує нову якість архітектурного середовища в регіоні.

РОЗДІЛ IV. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

4.1 Загальні поняття про Цивільний захист України

Цивільний захист (ЦЗ) України — це система організаційних, інженерно-технічних, соціально-економічних, правових та інших заходів, спрямованих на захист населення, територій, матеріальних і культурних цінностей та довкілля від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного походження [35].

Нормативну основу Цивільного захисту складають такі документи:

- Кодекс Цивільного захисту України;
- Закон України «Про Цивільний захист» (№1706-VI від 08.10.2012);
- ДБН А.3.1-5:2016 «Настанова з урахуванням вимог цивільного захисту під час планування і забудови територій»;
- ДБН В.2.2-20:2017 «Будинки і споруди. Заклади готельного типу»;
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;
- ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту»;
- ДСТУ ISO 22324:2015 «Менеджмент у надзвичайних ситуаціях».

Згідно з **Законом України «Про Цивільний захист»** (№1706-VI від 08.10.2012), **основними завданнями цивільного захисту є** — запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (НС), оперативне реагування на надзвичайні ситуації, ліквідації їх наслідків, навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. В рамках реалізації політики ЦЗ визначаються рівні небезпеки, ступінь ризику та об'єкти підвищеної небезпеки (ОПН). Усі суб'єкти господарювання зобов'язані дотримуватися вимог **Кодексу цивільного захисту України** та розробляти відповідні документи з питань ЦЗ на етапі проєктування об'єктів [35,34].

У сфері будівництва об'єктів цивільного призначення, таких як готелі, **враховується вимога щодо забезпечення** — наявності безпечних шляхів евакуації, систем оповіщення, місць тимчасового укриття, пожежної безпеки згідно з **ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту»**. Проєктування об'єктів архітектури повинно враховувати ймовірні ризики та загрози, виходячи з аналізу регіональних умов, класифікації надзвичайних ситуацій та сценаріїв евакуації [39].

4.2 Коротка характеристика об'єкту проектування

Об'єктом проектування є курортний готель площею **10000м²** та об'ємом **10000 м³**, розташований у селі Микуличин, Яремчанської громади, Надвірнянського району, Івано-Франківської області — одного з найбільших за площею сіл України. Село розміщене в гірській місцевості Карпат, на території з підвищеним ризиком виникнення природних надзвичайних ситуацій: зсувів, паводків, буревіїв та снігових заметів.

Готель передбачається розрахованим на 300-500 осіб, з розвиненою інфраструктурою — житлові номери, зони громадського харчування, конференц-зали, приміщення для обслуговування туристів, що розташовується на 2-х підземних та 5-ти наземних поверхах.

Кліматична зона — помірно континентальна з м'якою зимою та вологим літом. Сейсмічна активність у регіоні не значна, що зазначено у **ДБН В.1.1-12:2014 Зміна №1 «Будівництво у сейсмічних районах України»**, але існує потенційна небезпека підтоплені і лавин у зимовий період [2].

Враховуючи потенційні ризики, проектом передбачається реалізація комплексу заходів із цивільного захисту, відповідно до **ДБН А.3.1-5:2016 «Настанова з урахуванням вимог цивільного захисту під час планування і забудови територій»** [36].

4.3 Обґрунтування та прийняття рішень з питань Цивільного захисту

У процесі проектування курортного готелю в селю Микуличин були враховані потенційні загрози, характерні для даної території, а саме: паводки, зсуви ґрунту, снігові лавини, буревії, ймовірні землетруси силою до 6 балів, а також техногенні загрози, що можуть виникати в результаті аварій на інженерних мережах чи транспортній інфраструктурі. Враховуючи ці обставини, було прийнято рішення про необхідність інтеграції комплексу інженерно-технічних заходів, спрямованих на підвищенні стійкості об'єкта до надзвичайних.

Готель, що розрахований на 300-500 осіб, відповідно до чинних державних будівельних норм, належить до категорії об'єктів з масовим перебуванням людей (відповідно до **ДБН В.1.2-14:2018 «Загальні принципи забезпечення надійності**

та конструктивної безпеки будівель і споруд»), що вимагає підвищених вимог до забезпечення заходів цивільного захисту. Основною концепцією було забезпечення безпечної евакуації відвідувачів та персоналу у разі надзвичайної ситуації, а також створення умов для тимчасового укриття людей у межах будівлі. З цією метою у підвальному рівні будівлі передбачено найпростіше укриття, яке відповідає нормативним вимогам, зокрема листу ДСНС №26/3/671 від 11.04.2002 року, який дозволяє використовувати підвальні та цокольні приміщення як тимчасові захисні споруди. Укриття забезпечене системою вентиляції, автономним живленням, запасами води та першої медичної допомоги [41,42].

Крім того, розроблена система оповіщення персоналу і гостей готелю про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації. Усі загальнодоступні приміщення забезпечуються візуально-звуковими засобами сповіщення та відповідною інформацією щодо дій у надзвичайній ситуації. Особливу увагу приділено протипожежному захисту: запроєктовано сучасну систему пожежної сигналізації, автоматичного пожежогасіння, димовидалення та аварійного освітлення. Матеріали, використані для внутрішнього оздоблення, мають відповідати клас вогнестійкості згідно з ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» [38].

Також враховано інженерно-геологічні умови ділянки. Для підвищення надійності будівлі в умовах підвищено вологості та ризику підтоплено передбачено дренажну систему, гідроізоляцію фундаментів та підвального рівня. Встановлено дизель-генератор для резервного електроживлення, який дозволяє забезпечити роботу систем життєзабезпечення у випадку аварійного вимкнення електроенергії.

4.4 Розрахунок заходів Цивільного захисту, що проектується

Згідно з нормативними документами, основним критерієм розрахунку заходів цивільного захисту є кількість осіб, що одночасно перебувають у будівлі. Виходячи з максимального навантаження у 500 осіб, у підвальному приміщенні **передбачено найпростіше укриття площею щонайменше 300 м²**, що відповідає нормативу 0,6 м² на одну особу. Укриття оснащується системою природної вентиляції, аварійним освітленням, санітарними вузлами, місяцями для сидіння та запасами води.

Розрахунок запасів у укритті:

Для 500 осіб, які можуть одночасно перебувати в укритті, передбачені:

- Запас питної води: $3 \text{ л/добу} \times 500 = 1500 \text{ л}$;
- Продукти тривалого зберігання: $0,6 \text{ кг/добу} \times 500 = 300 \text{ кг}$;
- Індивідуальні засоби захисту органів дихання та медичні аптечки — 500 комплектів;
- Санітарні вузли — 1 на 50 осіб (передбачено 10 санітарних вузлів);
- Вентиляція з фільтрацією: забезпечення повітрообміну — не менше $10 \text{ м}^3/\text{год}$ на одну особу.

Щодо евакуації, у будівлі передбачено два евакуаційні шляхи з кожного поверху, що відповідає вимогам **ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»**. Довжина евакуаційного маршруту не перевищує 35 м у коридорах без природного освітлення. Мінімальна ширина основних евакуаційних шляхів становить 1,2 м, що забезпечує безпечне переміщення людей у разі потреби [38].

В межах пожежної безпеки передбачено необхідну кількість первинних засобів пожежогасіння — вогнегасників, встановлених у коридорах, поблизу сходових кліток та у технічних приміщеннях. На території готелю обладнано гідрантну систему та пожежну водойму об'ємом не менше 36 м^3 . Внутрішні системи пожежогасіння включають спринклерні установки та внутрішній водопровід із пожежними кранами.

Система оповіщення про надзвичайну ситуацію поєднує гучномовний зв'язок, світлову індикацію та інструкції, розміщені у всіх громадських приміщеннях. Крім того, передбачено регулярне інформування та навчання персоналу щодо дій у раз виникнення надзвичайної ситуації, включаючи щоквартальні інструктажі та практичні тренування з евакуації.

У межах енергетичної безпеки розраховано встановлення резервного джерела живлення — дизель-генератора потужністю до 20кВт, який забезпечує автономну роботу систем освітлення, вентиляції, оповіщення та водопостачання щонайменше протягом 12 годин [38,44].

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ IV

У процесі проектування курортного готелю в селі Микуличин Івано-Франківської області враховано всі базові положення та нормативні вимоги щодо організації системи цивільного захисту населення і територій. Розділ охоплює як загальні принципи функціонування системи ЦЗ в Україні, так і конкретні інженерно-технічні та організаційні рішення, які забезпечують належний рівень безпеки відвідувачів та персоналу готелю у разі виникнення надзвичайних ситуацій природного, техногенного або воєнного характеру.

Враховано особливості локації в гірській місцевості, підвищену сейсмічну небезпеку, можливі ускладнення дорожнього сполучення та кліматичні ризики. Прийняті рішення передбачають ефективне функціонування систем оповіщення, евакуації, протипожежного захисту, резервного енергозабезпечення та дій персоналу у кризових ситуаціях.

Усі заходи відповідають чинним нормативним документам України, зокрема Закону України «Про Цивільний захист», ДБН В.1.1-7:2022, ДБН В.2.5-56:2014, НАПБ Б.03.001-2004 та іншим галузевим стандартам. Це дозволяє забезпечити безпечні умови експлуатації об'єкта, а також гарантує ефективність заходів захисту в умовах можливої надзвичайної ситуації [35,38,39,44].

Таким чином, система цивільного захисту на об'єкті проектування сформована як комплексна і функціонально завершена, що повністю відповідає сучасним вимогам сталого та безпечного архітектурного середовища.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

На основі проведених досліджень та проєктного опрацювання в межах дипломної роботи можна зробити узагальнений висновок, що архітектурно-планувальна організація курортних готелів є багатофакторною і комплексною системою, формування якої ґрунтується на глибокому аналізі соціально-економічних, природно-кліматичних, функціональних, естетичних та безпекових аспектів. Результати теоретичних досліджень засвідчили, що сучасна модель курортного готелю дедалі більше тяжіє до інтеграції з природним середовищем, орієнтації на індивідуалізований сервіс та екологічну відповідальність. Архітектурні рішення повинні не лише забезпечувати комфорт і функціональну доцільність, а й відповідати вимогам адаптивності, енергоефективності й культурної відповідності.

Виконаний у другому розділі аналіз дозволив сформулювати системне уявлення про типологію, функціональну структуру, планувальні прийоми та конструктивно-технічні підходи до проєктування курортних готелів. Важливою особливістю стало врахування складної конфігурації ландшафту, сезонної змінності туристичного потоку та вимог щодо екологічної стабільності архітектурного середовища. Просторові структури, сформовані на принципах гнучкості й ландшафтної інтеграції, забезпечують зручність користування, логіку внутрішніх зв'язків та виразний архітектурний образ.

Прикладна частина роботи, реалізована на базі села Микуличин Івано-Франківської області, підтвердила доцільність розміщення курортного готелю саме в гірському регіоні з багатими рекреаційними ресурсами. Проєктний підхід передбачає поєднання сучасної естетики з традиційною матеріальною культурою, чим досягається ідентичність архітектурного середовища. Просторові, конструктивні та інтер'єрні рішення орієнтовані на природну легкість, функціональну гнучкість і сталий розвиток. Запропонована концепція демонструє виважений баланс між збереженням довкілля, створенням комфорту для гостей та економічною ефективністю.

Окремо важливим аспектом є забезпечення системи цивільного захисту, що в умовах гірського регіону має особливе значення. Проєктом передбачено низку

заходів для забезпечення безпечної експлуатації готелю, які відповідають актуальним нормативним вимогам. Комплексний підхід до організації безпеки дозволяє забезпечити готовність до реагування на надзвичайні ситуації, тим самим формуючи стійке архітектурне середовище.

Отже, отримані результати підтверджують, що проєктування курортного готелю має здійснюватися з урахуванням міждисциплінарних факторів та принципів сталого розвитку. Поєднання аналітичного підходу з творчим проєктуванням дозволяє досягти високого рівня архітектурної якості, що сприятиме розвитку туристичної інфраструктури, збереженню природних ресурсів та підвищенню якості життя в регіоні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», Київ, Укрархбудінформ, 2019.
2. ДБН В.1.1-12:2014 Зміна №1 «Будівництво у сейсмічних районах України». – Держбуд України – Київ, 2019.
3. ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення» Мінрегіон України, 2019.
4. ДБН В.2.2-9-2009 – Громадські будинки та споруди.
5. ДБН В.2.2-20:2008 – Будинки і споруди. Готелі.
6. ДСТУ-Н Б В.2.2-24:2009 – Настанова з проектування доступності будівель і споруд для маломобільних груп населення.
7. ISO 14001 – Міжнародний стандарт екологічного менеджменту.
8. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів
9. ДБН В.2.2-40:2018. «Інклюзивність будівель і споруд». Київ, Укрархбудінформ, 2019.
10. ДБН В.1.1.7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва». К., 2016.
11. ДБН В.2.5-27-2006.«Інженерне обладнання будинків і споруд».–К., 2006.80с.
12. ДБН В.2.3-28-2016. «Природне і штучне освітлення». К.,2016. – 76 с.
13. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд». – Держбуд України – Київ, 2004.
14. Закон України «Про туризм».
15. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
16. Білецький, В. С. "Архітектура готелів і туристичних комплексів". – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019.
17. Ткаленко В.З., Брідня Л.Ю., Архітектурне проектування будівель і споруд тимчасового колективного проживання: навч. посібник: для студ. спец. 7.06010201 "Архітектура будівель і споруд" / В.З.Ткаленко, Л.Ю.Брідня; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ : [б.в.], 2012. – 60 с.
18. Нормативно-методичні основи архітектурного проектування громадських будівель і споруд: навчальний посібник / В.В. Куцевич, Л.Ю.Брідня, О.Є.Рогожнікова; За ред.. В.В. Куцевича. – К.: КНУБА, 2016. 112 с.

19. Брідня Л.Ю., Ковальська О.Є., Яновицький Є.Л. Методичні вказівки до виконання курсового проекту «Готель малої місткості» для студентів спеціальності 191 «Архітектура і містобудування», -КНУБА,-К.-2021, 44с.
20. Куликов, П. Г. "Основи проектування громадських будівель". – Київ: Будівельник, 2017.
21. Чепелик, В. В. «Архітектура та урбаністика: тенденції і перспективи». – Харків: Видавництво Харківського національного університету будівництва та архітектури, 2020.
22. Готель малої місткості (на 50-100 місць): Методичні рекомендації до виконання архітектурного проекту, атестаційної роботи бакалавра, індивідуальних завдань для студентів спеціальності 191 «Архітектура і містобудування» / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; укладачі Л. Ю. Брідня, О. Є. Ковальська, Є. Л. Яновицький. - Київ : КНУБА, 2021. - 45 с. : іл. - Бібліогр. : с. 39-40. <https://repository.knuba.edu.ua/handle/123456789/12108>
23. Овчаренко, В. В. "Особливості архітектурно-планувальних рішень готельних комплексів". – Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, 2021.
24. «ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТЕЛІВ В МАЛИХ МІСТАХ УКРАЇНИ»
Соломенко В.В., Єжова О.І., Ковальська О.Є..
25. Готель Карпати URL: <https://san-karpaty.com/>
26. Radisson Blu Resort hotel URL: https://www.behance.net/gallery/18027087/Radisson-Blu-Resort-hotel-Bukovel-Ukraine?locale=ru_RU
27. Дель Коронадо URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Дель_Коронадо
28. Marina Bay Sands / Safdie Architects URL: https://www.archdaily.com/70186/marina-bay-sands-safdie-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
29. Atlantis The Royal / KPF URL: <https://www.archdaily.com/1009358/atlantis-the-royal-kpf>
30. Grand Emily Hotel / YOD Group Group URL: <https://www.archdaily.com/987864/grand-emily-hotel-yod-group>
31. Готелі XIX століття: фешенебельна історія готельного бізнесу URL: <https://bigkyiv.com.ua/goteli-xix-stolittya-feshenebelna-istoriya-gotelnogo-biznesu/>

32. ПУЦЕНТЕЙЛО П.Р. ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА URL: https://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo92.htm
33. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд,. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка»,. 2010. 608 с.
34. Кодекс Цивільного захисту України;
35. Закон України «Про Цивільний захист» (№1706-VI від 08.10.2012);
36. ДБН А.3.1-5:2016 «Настанова з урахуванням вимог цивільного захисту під час планування і забудови територій»;
37. ДБН В.2.2-20:2017 «Будинки і споруди. Заклади готельного типу»;
38. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;
39. ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту»;
40. ДСТУ ISO 22324:2015 «Менеджмент у надзвичайних ситуаціях».
41. ДБН В.1.2-14:2018 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд».
42. Лист ДСНС України №26/3/671 від 11.04.2022 - Щодо використання підвальних і цокольних приміщень як укриттів.
43. Методичні рекомендації МВС України - Щодо розміщення населення у найпростіших укриттях (використовують при плануванні цивільного захисту на місцевому рівні).
44. НАПБ Б.03.001-2004 «Правила пожежної безпеки в Україні».
45. Головні типи планування готельних споруд URL: <https://studfile.net/preview/5083898/page:22/>
46. Сучасні принципи оформлення інтер'єру та екстер'єру готелів URL: <https://studfile.net/preview/9076102/page:227/>
47. Функціональна організація приміщень URL: <https://studfile.net/preview/9076102/page:226/>
48. Розробка об'ємно-планувальних рішень підприємств ресторанного господарства URL: <https://studfile.net/preview/9160893/page:11/>
49. Санаторій Куяльник. Одеса URL: <https://ukrainaincognita.com/odeska-oblast/odesa/kurort-kuyalnyk/kurort-kuyalnyk-proshloe-y-nastoyashchee>

50. Готель Карпати URL: <https://san-karpaty.com/>
51. Карти Google. URL: https://www.google.com.ua/maps/@46.4241854,30.7033488,15.06z?entry=tu&g_ep=EgoyMDI1MDUwNy4wIKXMDSOASAFQAw==
52. Генеральный план села Микуличин URL: <https://yaremcha-miskrada.gov.ua/news/1610710905/>
53. Fairmont Banff Springs Hotel URL: <https://www.flyinghighonpoints.com/walking-tour-fairmont-banff-springs-banff-national-park-alberta-canada/>

ДОДАТОК А

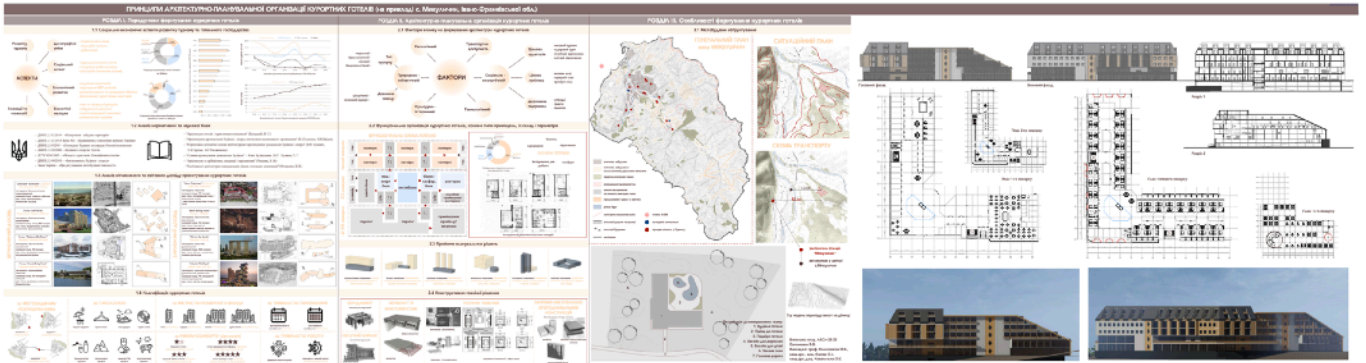

Рис. А.1. Загальна компоновка експозиційних матеріалів

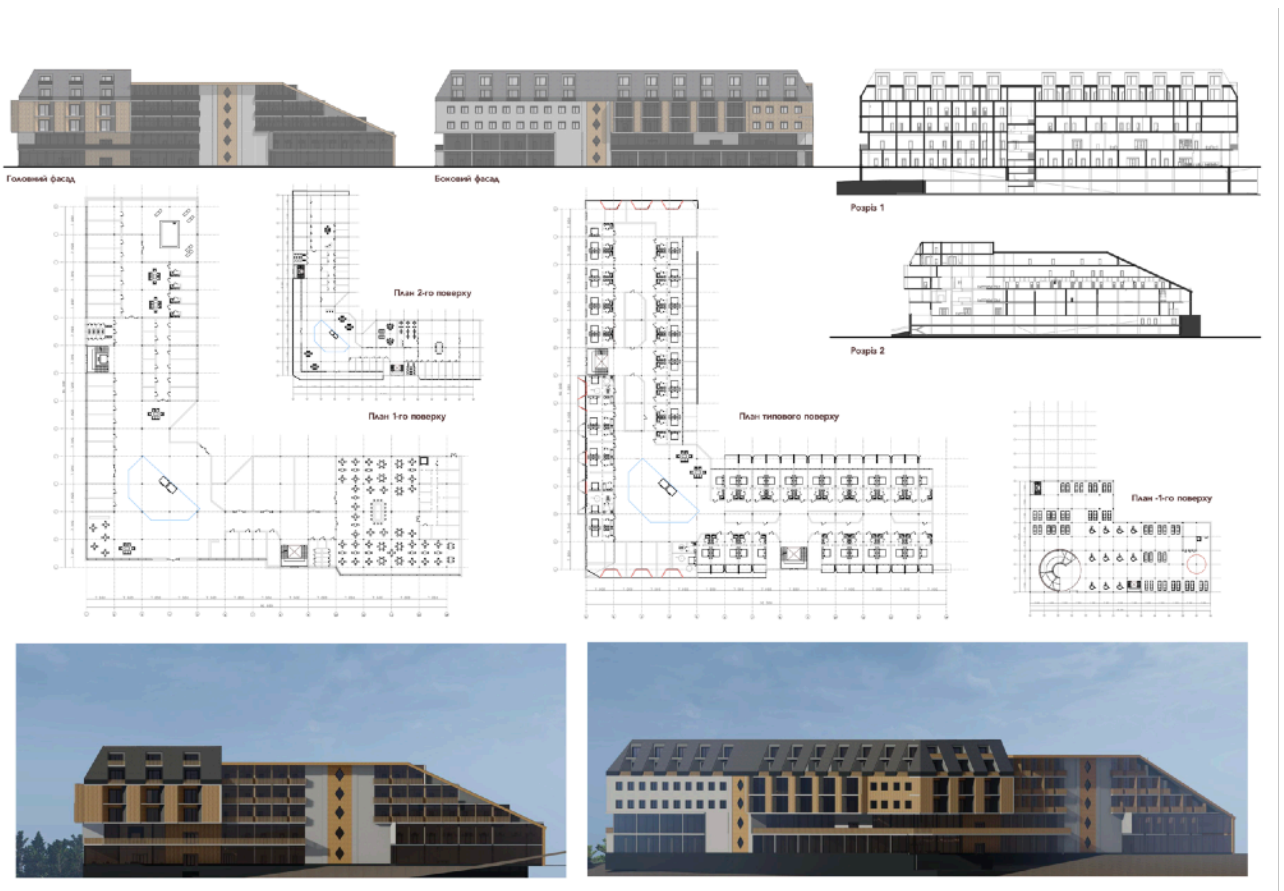

Рис. А.1. Проектна частина